003383

THE LITHUANIAN WEEKLY
LITHUANIAN NEWS

Entered as second-class matter November 30, 1942, at the Post Office of Pittsburgh, Pa., under the Act of March 3, 1789.

Publisher: Lithuanian Roman Catholic Literary Society, Inc.

Leidėjas: Lietuvių R. Katalikų Literatūros Draugija, Inc.

Redakcijos ir administracijos adresas: 2211 Sarah St. Pittsburgh 3, Pa. Telefonas: HEmlock 1-3121

Lietuvių Žinios

METAI (VOL.) XIV | Kaina 5 Centai | PITTSBURGH 3, PA., KETVIRTADIENIS, 1950 SPALIO (OCTOBER) 26 D. | Telefonas: HEmlock 1-3121 | NO. 37

ĮVYKIŲ AIDAI

RAŠO: S. GABALIAUSKAS

Karui Korėjoje baigiantis

Jau visai aišku kad nei raudonoji Kinija, nei pati Sovietų Sąjunga Korėjos karan nesimaišys. Jei taip, tai karas Korėjoje yra visai prie pabaigos. Gal tik kelių savaičių klausimas.

Kremliaus viešpačiai pabijojo tiesioginiai įsivelti į karą šįmet kol jie dar galutinai pasauliniam karui nėra pasiruošę. Jei visuotino, karo nebebus šįmet, tai iš viso karo nebebus? Kas taip galvoja labai apsigaus.

Kremliaus valdovai tik mėto pėdas. Jie visuose pasaulio kampuose šaukia apie taiką, bet iš visų jėgų ruošiasi karui. Tik jiems pikta, kad demokratinis pasaulis tą jų apgavystę pastebėjo ir pradėjo ruoštis apsigynimui.

Kokios politikos laikysis Sovietų Rusija?

Nudegę nagus Korėjoje bolševikiniai konspiratoriai bandys visiems ir visur. [illegible] taiką, bet po priedanga apsigynimo, dar su didesniu uolumu ruošis neišvengiamam pasauliniam karui. Sovietų Rusijos valdovai žino geriau už kitus, kad rengimąsis karui ar apsigynimui yra brangus biznis.

Jeigu jau Amerika pasiryžo dvigubai padidinti savo kariuomenę ir iki dantų apsiginkluoti, tai tuo tarpu Sovietai gali jos neužkabinti ir laukti kol ji ekonomiškai smuks po savo sunkia karo išlaidų našta. Kad Amerikos žmonių gyvenimą dar labiau apsunkinus, įvairiuose pasaulio kampuose bolševikai, Maskvos diriguojami, organizuos mažus karus ir per juos čiulps Amerikos gyvybines jėgas. Kad tokia, o nekitokia bus Sovietų Rusijos laikysena, galime spėti iš šių faktų.

Nespėjus Korėjos karui užsibaigti bolševikai jau įkaitino iki raudonumo kitą mažą karą Indo-Kinijoje. Prancūzams jau darosi ten karšta. Tuo tarpu jie reikalauja iš Amerikos 3 bilijonų dolerių vertės ginklų ir amunicijos, o neužilgo gali paprašyti ir kariuomenės atsiųsti. Išvarius bolševikus iš Indokinijos, jie ras pasaulyje kitą vietą, kur gali bet kada sukelti neramumus ir taip be galo kamuoti Ameriką, kol jos ištekliai galutinai išsisems ir ji geruoju pasiduos.

Bet yra riba ir Amerikos žmonių kantrybei

Jeigu Sovietų Rusijos gengsteriai mano tikrai tuo keliu eiti, tai jie gali labai apsirikti, kaip jau neseniai apsiriko, bevykdydami savo planus Korėjai užkariauti.

Vieną gražią dieną Amerikos žmonių kantrybė gali baigtis ir jie paprašys savo valdžią suvesti sąskaitas su dėde Stalinu ir kartą ant visados sunaikinti tą biaurių konspiratorių lizdą.

Kaip dabar dalykai klostosi pasaulyje, Amerikos Jungtinės Valstybės negali laukti ilgiau kaip iki 1952-rųjų metų, nesutvarkusios savo santykių su bolševikine Rusija. Jeigu iki to laiko bolševikinis režimas Rusijoje nesužlugs, o jis tikriausiai be karo nesužlugs, ginklų pagelba, turės padaryti tvarką pasaulyje. Taip ir bus, pamatysite.

Tarptautinės karo jėgos organizavimas

Sovietų Rusijai labiausiai nepatinka Jungtinių Tautų susirinkime Amerikos pasiūlymas, įsteigti tarptautinę karišką organizaciją, agresoriams suvaldyti.

Višinskis visomis keturiomis tam sumanymui spiriasi. Jis geriau norėtų vėl 4-rių ar 5-ių didžiųjų valstybių susirinkime tartis dėl atsteigimo pasaulyje taikos, negu prileisti tarptautinei jėgai susiorganizuoti.

Bet Jungtinių Tautų nariai jau per daug gerai pažįsta Sovietų vadus, kad jų viliojimams pasiduotų. Greičiausiai Višinskiui teks pralaimėti ir neužilgo oficialiai gims tarptautinė policinė jėga.

Kodėl sovietai taip atkakliai priešinasi tarptautinei kariuomenei

Jie bijo organizuotos pasaulinės jėgos pasipriešinimo bolševikų agresijai. Sovietų vadai žino, kad jie, prie gerų aplinkybių, dar gali sumušti Jungtines Valstybes, bet niekuomet neįveiks gerai organizuotos demokratinių Valstybių koalicijos. Todėl jie nori matyti pasaulį susikaldžiusį ir kariškai nesuorganizuotą. Bet kokios demokratinių valstybių kariškos sąjungos, ypač pažymėtos Jungtinių Tautų antspauda, yra peilis po kaklu bolševikams.

Titoizmas

Sovietų Rusija irgi turi savo vidinių bėdų. Viena iš tokių bėdų, per eilę metų, buvo trockizmas. Meksikoje nužudžius Trockį, ta garsioji atskala nebeteko savo reikšmės ir pamažu sunyko.

Prieš porą metų gimė nauja atskala — titoizmas, kurios įkūrėju reikia laikyti Jugoslavijos diktatorių Tito. Nors Jugoslavija, strateginiu atžvilgiu, ir labai svarbi Sovietų Rusijai, bet Tito sukurta atskala dar pavojingesnė pasaulio komunistų vienybei.

Todėl su dideliu užsidegimu pasauliniai konspiratoriai bando sulikviduoti tą naująją atskalą — titoizmą. Bet Tito irgi nepėsčias. Jis išėjęs komunistinę mokyklą ir žino kaip sėkmingai gintis nuo Maskvos gengsterių. Bet ir Titui ateina sunkios dienos. Šįmet didelės sausros sunaikino didesniąją dalį Jugoslavijos derliaus. Žmonėms gresia tikras badas, jei stipresnės pasaulio valstybės neateis jai pagalbon. Tito negali tikėtis jokios pagalbos iš Rusijos. Jo viltis tik Amerikoje. Bet Amerikos kongresas prieš duodamas Titui pinigus nuo bado apsiginti, pareikalaus, kad Tito aiškiai stotų Amerikos pusėn ir atsteigtų Jugoslavijoje žmonių laisves. Tito kol kas to daryti nenori. Bet jau netoli tas laikas, kada Tito turės pasirinkti kartuves iš Stalino malonės ar besąlyginį draugiškumą Amerikai, priimant pastarosios jam siūlomas sąlygas.

JT žengia į pergalę

JT KARIAI SPARČIAI ŽENGIA PRIEKIN. — MENKAS KOMUNISTŲ PASIPRIEŠINIMAS. — JT IŠSPRENDĖ ŠIAURĖS KORĖJOS VALDYMO KLAUSIMĄ. — RUOŠIAMASI ŠIAURĖS KORĖJOS ATSTATYMUI IR KARO NUSIKALTĖLIŲ BAUDIMUI. — VIŠINSKIS VĖL SU TAIKOS ŠAKELE. — VAKARŲ DEMOKRATIJOS NESIDUODA SUVEDŽIOJIMAMS.— EUROPA RENGIASI GINTIS. — TRUMANAS TARĖSI SU McARTHURU. — STASSENAS BIZNIAUJA. — KAS BUS JT GEN. SEKRETORIUM?

Grįžęs iš pasitarimų su gen. McArthuru prezidentas Trumanas San Francisco operos rūmuose, kuriuose prieš penkis metus buvo įsteigtos Jungtinės Tautos, pasakė kalbą, daugiausiai skirtą Tolimiesiems Rytams ir Kremliaus valdovams. Prezidentas rėžė komunistams tiesos žodžius į akis, kaltindamas juos vedimu pasaulį į pražūtį. Jis pareiškė: "Amerikiečių tauta myli taiką, tačiau tik tokią, kuri paremta teisybe ir teisingumu. Mes nenustosime ginklavesi, nes tai daryti mus verčia imperialistiniai komunizmo tikslai ir gresianti pasauliui nauja grėsmė".

Pabrėžęs, jog Korėjos karas jau baigiasi, prezidentas pareiškė: "Mes neturime jokių agresinių tikslų nė Korėjoj, nė jokioj kitoj Tolimųjų Rytų vietoj". Jis kaltino Rusiją, kuri "užgrobė daugelį buvusių laisvų tautų", savo imperialistinių tikslų siekdama. "Jei Sovietai iš tikųjų nori taikos, tepakelia "geležinę uždangą" ir teduoda tautoms laisvę..." "Kol to sovietai nepadarys, mes stiprinsime laisvojo pasaulio gynybos jėgas". Kreipdamasis į Azijos gyventojus jis pažadėjo jiems Amerikos paramą laisvei ir nepriklausomybei išlaikyti ir geresniam gyvenimui sukurti.

Kaip staiga ir netikėtai Korėjos karas prasidėjo, taip staiga jis ir baigiasi. Tačiau tik frontuose. Diplomatiniam kovos [illegible] dėl Korėjos dar tik prasidėjo.

Korėjos fronte padėtis keičiasi kasdieną ir kas valandą. Ypatingai sėkmingai žygiuoja pietų korėjiečių divizijos, kurios šiaurės Korėjos išlaisvinimo žygį pradėjo dar Jungtinėms Valstybėms bestovint prie 38-sios paralelės. Neatsilieka ir amerikiečiai su savo sąjungininkais. Nors kai kuriose vietose sutinkamas ir gana stiprus pasipriešinimas, tačiau apskritai **pasipriešinimas yra menkas. Nejaučiama ir stipresnė kiniečių komunistų parama,** kokia buvo karui prasidedant. Apskritai spėjama, jog dar šią ar kitą savaitę karas turėtų baigtis.

Tačiau jei jis ten frontuose ir baigiasi, tai diplomatiniam fronte jis dar neįpusėjo. Sovietams pražiopsojus visą problemos sprendimą palikti Saugumo Taryboj, kur jie turi veto teisę ir būtų galėję daryti, ką nori, dabar Korėjos klausimas atsidūrė stipriai pasijutusių JT visumos suvažiavimo rankose. **Pirmą teisingą žingsnį susirinkimas padarė leisdamas gen. McArthurui okupuoti Šiaurės Korėjos teritoriją.** Dabar einama jau toliau. Išspręstas ir išvaduotosios šiaurinės Korėjos valdymo klausimas. Pietų Korėjos prezidentas Rhee su kuriuo amerikiečiams vis sunkiau sekasi susikalbėti, reikalavo šiaurinės Korėjos valdymą perleisti jam. Tam pačiam reikalui iškilus JT visuotinam suvažiavime, prieš Rhee reikalavimą pirmoji pasisakė Australija, remiama Jugoslavijos. Žinoma savo planą buvo pasiūlę ir rusai (pačioje visumos susirinkimo pradžioje), tačiau vakariečiai jį nedvejodami didele balsų dauguma atmetė. Galutinai šį klausimą visuotinas JT suvažiavimas išsprendė **sudarydamas Korėjai suvienyti ir kraštui į normalų gyvenimą gražinti komisiją iš septynių narių. Ją sudaro: Australija, Čilė, Olendija, Pakistanas, Tailandas ir Turkija. Indija,** nors ir labai prašoma dėl nesuprantamai keistos politikos toje komisijoje dalyvauti nesutiko.

Iš kitos pusės ruošiamasi taip pat šiaurinę Korėją ir **ūkiškai atstatyti.** Tam tikros komisijos jau svarsto būdus, kaip sukurti nualintos Korėjos žmonėms geresnį gyvenimą, kad jie nesusiviliotų nerealiais ir niekad neištesimais komunistų pažadais. **Ruošiamasi jau ir karo nusikaltėlių teismui.** Į jų sąrašą jau įtraukta per 30 žymių komunistų vadų, kurių dalis jau sugaudyti.

Taigi Korėjos klausimas eina į greitą sprendimą, nors paskutinis žodis dar netartas. Kai ką stebina labai švelnus sovietų užsienių reikalų ministerio Andrey Višinskio laikymasis. Jis jau vis rečiau daužo savo maskolišku kumščiu žalius JT stalus ir patirdamas vis naujus smūgius susivaldo nesikoliojęs. Nors jo vadovaujama sovietų užsienių politika nepakito nė krislelį, tačiau formos pakeitimas slepia savyj kažkokią apgaulę. Lyg ir pro pirštus praleisdami savo pralaimėjimus diplomatinėj kovoj, **sovietai primygtinai reikalauja sušaukti penkių didžiųjų valstybių pasitarimą pasaulio taikos klausimais.** Pasiūlymas viliojąs, tačiau Kremliaus Višinskio ir Kremliaus tikslų niekas nežino. Kad jie apgaulingi ir norį užmigdyti staiga atgijusį Vakarų demokratijų budrumą niekas neabejoja. Supranta tą jau ir Vakarų vadai, kurie panašiais sovietų pasiūlymais kelis metus buvo vedžiojami už nosies ir todėl dabar taip **lengvai į derybas nesileidžia.**

Atkreipus žvilgsnį į vis besinervuojančią Europą tenka konstatuoti, jog ir jos saugumo srityje padarytas didelis šuolis pirmyn. **Atlanto pakto valstybės, amerikiečių raginamos nu-**

(Nukelta į 2 pusl.)

JT karinės pajėgos Š. Korėjos sostinėje Pyongyange

Po Jungtinių Tautų vėliava kariaujančios pietų korėjiečių divizijos jau įsiveržė į Šiaurės Korėjos sostinę Pyongyangą. Prieš tai buvo užimtas ir didelės svarbos areodromas, esąs prie sostinės. Pyongyangą jau pasiekė ir septintasis amerikiečių kavalerijos pulkas, kurio įkandin seka britai, per parą nužygiavę 40 mylių ir pasiviję amerikiečius. Apskritai pasipriešinimas yra menkas, nors komunistų radio stotis sostinėje ragino net civilius gyventojus kovoti iki paskutinio kraujo lašo. Tokio kariniai šaltiniai praneša, jog komunistai nieko nedaro, tik bėga.

SAVAITĖS ŽINIOS TRUMPAI

° Vakariečiai Berlyne turi savo radijo stotį RIAS per kurią transliuojamos žinios pavergtiems vokiečiams. Ta radijo stotis yra didelis spyglys sovietams ir jie ją kiek ir kaip galėdami puola.

° Spalio 12 d. atskridęs prancūzų krašto apsaugos ministeris Jules Moch turėjo visą eilę pasitarimų su JAV gynybos sekretorium Marshalliu. Prancūzai nori gauti savo apginklavimui daugiau paskolos iš JAV.

° Įsiliepsnojus kovoms Indokinijoje prancūzai stengiasi įgyvendinti taiką. Tačiau jiems tai sunkiai sekasi. Štai prancūzų pajėgos šiaurėje po patirtų smūgių persigrupuoja į naujas linijas ir ryšium su tuo turi perleisti komunistams kai kurias apsaugos bazes.

° Valstybės departamentas įsakė savo konsulams ir atstovybėms užsieniuose atšaukti visas išduotas bet dar neišnaudotas vizas. Tai padaryta ryšium su naujuoju įstatymu, pagal kurį iš naujo ir griežčiau turį būti patikrinti visi į JAV įvažiuojantįs asmenys. Ieškoma buvusių ar esamų fašistų, nacionalsocialistų ir komunistų.

° Valstybės sekretorius Dean Acheson pažadėjo Tito komunistinei valdžiai, kad JAV pasiūs sausros spaudžiamai Jugoslavijai pakankamai maisto, kad ji galėtų atlaikyti Sovietų Rusijos ir jos satelitų spaudimą.

° Tarptautinės Pabėgėlių Organizacijos (IRO) veikla, jai prašant pratęsta iki 1950 m. rugsėjo mėn.

° Gen. McArthuras pasiuntė antrą ultimatumą korėjiečių komunistams, kuriame reikalauja pasiduoti, nes priešingu atveju grąsoma sunaikinimu. Tačiau korėjiečiai nė į šį ultimatumą nieko neatsakė. Tik Maskvos "Pravda", ryšium su tuo pareiškė, jog kova bus tęsiama tol, kol bus sunaikinta "Amerikos imperializmo bestija".

° Prezidentą Trumaną į pasitarimus su gen. McArthuru lydėjo jungtinio kariuomenės štabo viršininkas gen. Bradley, armijos sekretorius Pace, prezidento užsienių politikos patarėjas A. Harrimanas, valstybės sekretoriaus padėjėjas užsienio reikalams D. Rusk ir keliaujantis ambasadorius P. Jessup.

° Islandija uždarė savo atstovybę Maskvoje. Su Rusija ji santykius palaikys per Islandijos atstovybę Paryžiuje.

° Naujuoju Brazilijos prezidentu išrinktas buvęs diktatorius Getulio Vargas, kurį 1945 m. nuvertė socialistai.

° Šeštadienį atsistatydino Dovido Ben-Guriono vadovaujamas Izraelio ministerių kabinetas.

SKAITYTOJŲ ATSIPRAŠOME

Pereitą savaitę "Lietuvių Žinios" negalėjo išeiti dėl netikėtai pasitaikiusių gedimų Slovakų spaustuvėje, kur mūsų laikraštis yra spausdinamas. Norėdami nors kiek kompensuoti skaitytojus, šios savaitės numerį išleidžiame padidintą — 8 puslapių. Tikimės, kad tokių netikėtų gedimų ateityje daugiau nepasitaikys ir laikraštis galės skaitytojus lankyti reguliariai, kas savaitę. Už padarytą nemalonumą skaitytojus nuoširdžiai atsiprašome...

ADMINISTRACIJA

"LIETUVIŲ ŽINIŲ" METINIS

BANKETAS

ĮVYKS SEKMADIENĮ,

Lapkričio (Nov.) 5dieną, Šv. Kazimiero parapijos salėje, S. Side, 4 val. po pietų.

Programoje: kalakutienos vakarienė, dainos, kupletai, šokiai prie geros muzikos ir kitoki pamarginimai.

Maloniai kviečiame visus Pittsburgho ir apylinkės lietuvius dalyvauti bankete. Nuoširdžiai laukiame mielų svetelių ir iš kitų miestų.

Tegul šis tradicinis "L. Ž." banketas būna mūsų lietuvių vienybės ir patriotizmo demonstracija.

BILIETO KAINA $2.00,

galima įsigyti redakcijoje ir pas platintojus.

RENGĖJAI

LIETUVIŲ ŽINIOS
Savaitinis Laikraštis
Leidžia
Lietuvių R. Katalikų Literatūros Draugija, Ink.
2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.
Tel. HEmlock 1-3121

Jungt. Valstybėse metams.....$3.00
Jungt. Valstybėse pusmečiui.... 1.50
Užsieny metams 4.00
Užsieny pusmečiui 2.00

Skelbimų kainos sulig susitarimo

LITHUANIAN NEWS
Weekly Publication
Issued by the
Lithuanian Roman Catholic Literary Society, Inc.
2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa
Tel. HEmlock 1-3121

Subscription Rates:
In U. S. A., one year.....$3.00
In U. S. A., six months..... 1.50
Other countries, one year..... 4.00
Other countries, six months.... 2.00

Advertising rates on application

Entered as second-class matter November 30, 1942, at the Post Office at Pittsburgh, Pa., under the Act of March 3, 1879.

KUR NĖRA KRISTAUS TIESOS, TEN NĖRA NĖ LAIMĖS

(Kristaus Karaliaus šventės proga)

Jau senokai visame plačiame katalikų pasaulyje paskutinis spalio mėnesio sekmadienis yra skiriamas Kristaus Karaliaus garbei. Ši šventė yra labai reikšminga ir turi gilią prasmę. Šia švente Bažnyčia nori pabrėžti, kad tikrasis pasaulio valdovas yra Kristus ir kad Jo įstatymai, Jo mokslas, yra vienintelė tikroji šviesa, kuria pasaulis turi sekti, jei jis nori laimėje gyventi ir nenori žūti. Taip, Kristus yra tikroji pasaulio šviesa, ir Jo tiesa yra pasaulio gerovės pamatas.

Betgi yra žmonių, kurie nenori šito pripažinti. Yra valdovų, kurie savo ir valstybės gerovę bando statyti ant pamatų be Kristaus ir be Jo tiesos.

Žinoma, bandyti galima. Bet visi tokie bandymai ne gyvenimo laimę ir gerovę neša, bet patį gyvenimą paverčia griuvėsiais ir klaikių ašarų pragaru.

Valstybės įstatymai ir visa tvarka turi remtis dieviškuoju teisingumu. O kur pats Dievas yra atmetamas, ten ir patys įstatymai nebetenka savo pamato, savo gyvybės ir šventumo.

Ar žmogus nori, ar nenori, — jis turi laikytis fizinių gamtos įstatymų: turi valgyti, kvėpuoti, ilsėtis ir t.t. Panašiai yra ir bendruomenės, ar net ir valstybės gyvenime. Jei čia nebepripažįstamas galutinis, antgamtinis, Dievo autoritetas, tai visa bendruomenės tvarka ir vadinamasis jos teisingumas taip pat nebetenka savo autoriteto ir pamato. Ar valdžos nori, ar nenori, — jos turi pripažinti dieviškąjį autoritetą ir jo laikytis: jo nepripažindamos, jos save ir savo valdomuosius atiduoda baisiai vargijai.

Karčių ir labai liūdnų bei baisių pavyzdžių šiuo reikalu turime net per daug.

Čia tik prisiminkime kruvinąjį komunizmo bolševizmo režimą. Kodėl jis toks baisus, viską naikinąs ir pavergiąs? Kodėl jis vartoja tokias nežmoniškas, gyvuliškumą prašokančias, priemones? Atsakymas čia tėra vienas: komunizmas bolševizmas visai atmeta Dievą ir Jo įstatymus ir gyvenimą tvarko be Jo: dar daugiau: komunizmas visomis priemonėmis net kovoja prieš Dievą. Ir dėl to toks baisus rezultatas jo valdomuose kraštuose: žmogus visiškai pavergiamas, teisingumo ir artimo meilės — nė šešėlio, o žmoniškumo veltui čia ieškotum!

Retai kada pasaulyje tiek daug truko teisingumo, kaip mūsų laikais. Apgavimu ir melu valdomi milijonai žmonių. Pavergtieji šaukiasi Dangaus teisybės! Bet jos jie sulauks tada kada Kristaus Valdovo tiesa bus priimta ir tų, kurie šiandie prieš ją kovoja.

Alfa Sušinskas

KODĖL DOLERIO VERTĖ KRENTA?

Pinigo vertė visur ir visuomet buvo pagrįsta gėrybėmis ir ir turtais, kuriuos žmogaus rankos pagamina. Kada kraštas susidaro įvairių gėrybių perteklius, tada pinigas brangsta, o kada jų trūksta pinigas atpinga. Taip atsitiko ir su galinguoju Amerikos doleriu.

Amerikos žmonių perkamoji galia išaugo, kad nebespėjama pagaminti tiek gėrybių, kiek jų gali žmonės nupirkti ir sunaudoti.

Palyginkime tik paskutiniojo dešimtmečio — 1939 — 1949 metų gamybą. Ji per tą dešimtmetį paaugo tik 67 nuošimčius, tuo tarpu žmonių perkamoji galia, matuojant esamais apyvartoje pinigais, per tą patį laikotarpį užaugo 350 nuošimčių. Jeigu 1939 metais šioje šalyje apyvartoje buvo 70 bilijonų dolerių, tai 1949 metų pabaigoje apyvartoje jau buvo 250 bilijonų dolerių. Todėl nestebėtina, kad per pastarąjį dešimtmetį, Amerikoje viskas dvigubai, ar net truputį daugiau, pabrango.

Krašto apsaugos išlaidoms didėjant ir civilinei gamybai siaurėjant, pinigų atpigimas eis dar toliaus, nes žmonių kišeniuose pinigų daugės, o krautuvėse prekių mažės. Ekonomistai apskaičiuoja, kad šiandieną doleris bėra vertas tik 56 centus prieškarinio dolerio. Apie vidurį 1951 metų dolerio vertė dar gali pulti porą centų.

Spėjama, kad per būsimąjį karą dolerio vertė gali kristi iki 40 centų ar dar žemiau.

Visą tai matydami Amerikos žmonės pradėjo imti iš bankų savo santaupas ir ant greitųjų pirkti namus, ūkius, automobilius, televizijos aparatus ir kitokias vertybes.

Karui Korėjoje įsiliepsnojus, tik per du: liepos ir rugpiūčio mėnesius, buvo ištraukta iš bankų 581 milijonas dolerių.

Tai kas dabar vyksta Jungtinių Amerikos Valstybių ūkyje, galime pavadinti vienu, visus bauginančiu žodžiu — infliacija, arba pinigų vertės puolimu. Normaliose sąlygose vyriausybė galėtų infliaciją sustabdyti, panaudodama turimą įstatyminę galią. Bet šiandien, kada kraštas stovi karo išvakarėse ir vyriausybei reikia milžiniškų pinigų sumų karo reikalams, infliaciją sustabdyti neįmanoma. Įvedus, kad ir griežčiausią kainų kontrolę, jeigu prekių truks, jų kainos vistiek kils.

Mažiau pasiturintieji žmonės, kokiais yra didžiuma mūsų brolių lietuvių savo nedideles santaupas turėtų pasirūpinti kaip nors saugiai investuoti, nuperkant kokį nors nejudomą turtą, o dabar uždirbamais grynais pinigais pirkti valstybės taupymo bonus. Pirkimas tokių greit susinešiojančių daiktų, kaip automobilių, televizijos aparatų ir jiems panašių, yra tik skatinimas dar aštresnės infliacijos ir pastumimas savęs į dar didesnį nubiednėjimą.

KVIESKIME VLIK'ą AMERIKON

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, trumpai vadinamas **VLIK'as** turi savo būstinę prancūzų zonoje Vokietijoje.

Kol lietuvių tremtinių masė tebebuvo Vokietijos stovyklose, tol VLIK'o vyriausios būstinės laikymas Europoje, gal ir buvo pateisinamas. Bet dabar tremtinių didžiumai išvažinėjus į kitas šalis, atėjo laikas ir VLIK'ą iš Europos iškelti, paliekant ten jo stiprią atstovybę. Kur kelti? Aišku, tik Amerikon, kur yra centras pasaulinės politikos ir kur bus pagrindinai rišami pokarinio pasaulio svarbieji klausimai.

Nei Prancūzija, nei kitos Europos tautos pokarinėje Europoje jokio žymesnio vaidmens nevaidins. Tik Jungtinės Amerikos Valstybės ir dalinai britai tars lemiantį žodį visais Lietuvą liečiančiais klausimais.

Tad kokia prasmė mūsų vyr. politikams ilgiau Europoje būnoti ir laiką gaišinti važinėjant po antraeiles Europos politikų konferencijas, kuriose nieko neišsprendžiama. Tuo tarpu Amerikoje, tame pasaulinės politikos centre be pasiuntinybės, nėra jokios autoritetingos įstaigos, kuri rūpintųsi tiesioginiais Lie-

Amerikos Lietuvių Taryba, kaip Amerikos piliečių orga-
tuvos išlaisvinimo reikalais.
nizacija, negali svetimos šalies politikos vesti. ALT kaip iki šiol, taip ir toliau gali gelbėti Lietuvos įstaigoms tautos teises ginti, bet ji negali tam darbui vadovauti.

Todėl jau pats laikas VLIK'ui savo centrą perkelti Amerikon ir iš čia vadovauti Lietuvos išlaisvinimo darbui.

Visų Sovietų Rusijos pavergtųjų tautų politikai jau senai čion atvyko ir organizuotai darbuojasi savo šalių išlaisvinimui. Čia matome įsikūrusius beveik visus žymesnius šių laikų Lietuvos kaimyninių tautų ir Balkanų Valstybių politikus. Lenkijos — Stanislaw Mikolajczyk, Vengrijos — Ferenc Nagy, Čekoslovakijos — Dr. Josep Černy, Bulgarijos — Dr. George Dimitrov, Kroatijos — Dr. Vladko Macek, Slovakijos — Dr. Fedor Hodža, Rumunijos — Dr. Augustin Popa ir daugybė kitų. O kur Lietuvos Krupavičius, Brazaitis ir kiti tautos pasitikėjimą turintieji veikėjai. Ko jie taip ilgai gaišta Europoje ir vis dar Amerikon neatvažiuoja?

Amerikos vyriausybė labai svetingai priėmė aukščiau minėtus Centro Europos politikus. National Committee for Free Europe globoje tie politikai turi galimybę ramiai ir netrukdomai tasdieninių reikalų, darbuotis savo šalių išlaisvinimui.

Nėra mažiausios abejonės, kad panašaus svetingumo sulauktų ir mūsų Krupavičius, Brazaitis, Kaminskas ir kiti VLIK'o vadai, jeigu jie čion atvyktų.

Gyvename būsimojo 3-čiojo pasaulinio karo išvakares. Karui prasidėjus visų šalių politikus užguls naujos problemos. Tada nebus laiko nagrinėti pavyzdžiui sienų, tarptautinės prekybos ir kitas greito išsprendimo reikalaujančias problemas. Dabar būtų geriausias laikas toms problemoms spręsti ir įvairių šalių politikams geriau tarpusavyje susiprasti.

Bet kaip Lietuvos politikus pasiekti, jeigu jie ten Europos užkampyje užkišti tebesėdi.

Todėl nei dienos nedelsiant, mūsų Vyriausiojo Išlaisvinimo Komiteto veikėjai turi ruoštis Amerikon, nes čia jų laukia labai svarbus Lietuvos gelbėjimo darbas. Praktiškiausia būtų, kad Amerikos Lietuvių Taryba nusiųstų pakvietimą VLIK'ui persikelti į Jungtines Amerikos Valstybes. VLIK'o vadams čia atvykus greičiau išsispręstų ir tokios painios problemos, kaip Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir Tautos Fondo organizavimo klausimai.

Lietuvos laisvės bylos eiga reikalauja visų vyriausių Lietuvos išlaisvinimo organų darnesnio bendradarbiavimo ir tų organų svarbiausių jėgų koncentracijos čia Amerikoje.

PABALTIJYS - SOVIETŲ KARIŠKOJI STOVYKLA

STIPRUS KARINIŲ SOVIETŲ DALINIŲ JUDĖJIMAS LIETUVOJ. — PABALTYJ ĮRENGTI GINKLŲ FABRIKAI DIRBA PILNU TEMPU. — TIKRINAMOS PAJŪRIO BAZĖS

New York (LAIC) — Prieš pat Korėjos karą, Lietuvoje prasidėjo gyvas kariškas veiklumas.

Iš penkių Vilniaus aerodromų — pirmojo ir antrojo Porubanke — Kirtimuose, N. Vilnioje, Žaliųjų Ežerų ir Trakų — sudaryta viena didelė Transporto Bazė (Sieviernaja Transportnaja Baza). Rugpiūčio mėn. bazė jau pilnai veikė. Atvyko sustiprintos įgulos, pradėta statyti nauji pastatai ir platinami pakilimui — nusileidimui takai, pritaikomi sunkiesiems transportams ir bombonešiams. Ši "S. T. B." yra įjungta į tinklą, kuris jungia kitas bazes — Šiaulių — Mažeikių Bazę, Kauno — Įsrutės Bazę ir Gardino Bazę. Vilniaus bazėje apsistojo 35 lėktuvai.

Vienkart Vilniuje ir pietinėje Lietuvoje pasikeitė įgulos, ir daliniai dažnai sukeičiami, kilnojami. Pačiame Vilniuje rugsėjo mėnesy pastoviai apsistojo šios jėgos: viena šarvuočių brigada vakarinėje miesto daly, kita brigada Kalvarijos kareivinėse, motorizuotas pulkas ir du pėstininkų pulkai Antakalnio kareivinėse. Be to, Užupy, Kalvarijos ir Žvėryno rajonuose, vakariniame Neries krante, apsistojo artilerijos daliniai. Naujosios Vilnios kareivinėse stovi motorizuotos kavalerijos, šarvuočių ir artilerijos daliniai. Liepos mėn. pratimuose dalyvavo net du sunkiosios artilerijos ("Katiušų") pulkai iš N. Vilnios ir Ašmenos. Be to, ruože tarp Žvėryno ir Verkų, apsistojo motorizuota priešlėktuvinė artilerija, vienas pulkas lauko lengvosios artilerijos, ir dvi divizijos sunkiosios artilerijos. Kaišiadoryse apsistojo šarvuočių pulkas, su mokomaisiais daliniais.

Latvijoje—nuo gegužės mėn. į Ainazi uostą Rygos įlankoje geležinkeliais gabenami elektriniai varikliai iš Voltos fabrikų Estijoje. Liepos mėn. uoste buvo sukrauta apie 230 dinamų karinėms kilnojamoms elektros stotims įrengti. Kur tie motorai bus gabenami — nežinia, betgi jie yra pavesti sausžemio kariuomenės vadovybės žinion.

Birželio mėn. Liepojoje patikrinti, jau ketvirtuoju atveju, vandens technikų, šaltkalvių, jūrų statybos technikų ir kitų kvalifikuotų darbininkų sąrašai. Kiti trys tikrinimai buvo atlikti 1945, 1948 ir 1949 metais. Tame laikotarpy Rygos — Liepojos ruože buvo suimti ir ištremti apie 4,000 technikų, kurie mėgino savo specialybes nuslėpti. Šiemet nesitenkinta registracija: darbininkai šaukiami ir kvočiami pavieniai. Kvalifikuoti darbininkai bijosi registruotis, kadangi ekspertai yra siunčiami į kitas "broliškas respublikas". Pav., iki 11,000 latvių šiemet dirba Kuibyševo vandens statybos dirbtuvėse.

Estijoje — liepos mėn. buvo matuojamas visas pajūris ir jūros gelmės ir Leningrado Jūrų Fizinių Bandymų Institutas vykdė pratimus. Mėnesio gale atvyko prof. Dereskino vadovaujama komisija, Kichnu saloje. Kiti komisijos nariai nuvyko į Saaremaa salą, Kichelkona ir Kuressaare bazes. Rugpiūčio pradžioje atvyko navigacijos specialistai su kpt. Tiguzov priešaky ir pratimuose tikrino jūros dugno sudėtį, bangų stiprumą, akustiką ir išbandė radio — sondavimo aparatus panaudojant kosmiškus spindulius.

Nuo birželio mėn. karo laivų transportai iškėlė Hiiumaa salos kariškame uoste Kardia sunkiųjų patrankų baterijas — vokiško modelio, 230 mm. kalibro. Kitą mėnesį iškraustė krantan plieninius kazematus ir bokštų dalis. Tas pats vyko ir Romassare uoste, Saaremaa saloje.

Kihnu ir Ruhnu salose, Rygos įlankoje, įtaisytos stiprios radaro stotys ir betoniniai bunkeriai kurui sukrauti; pradėjo veikti naujos povandeninių ir torpedinių laivų bazės.

JAV KEIS LINIJĄ KINIJOS ATŽVILGIU?

Esama tikrų ženklų, jog JAV keis savo politiką komunistinės Kinijos atžvilgiu. Žinoma, tai didele dalimi pareis nuo to kaip Pekingas laikysis Korėjos, Indokinijos ir Formozos klausimais. Politikos keitimas, jei jis iš viso įvyks, bus vykdomas 1951 m. viduryj.

Amerika tai daryti yra savotiškai priversta, nes priešingu atveju ji gali likti viena to klausimo sprendime.

Britai, nors ir nelaukia iš Pekingo padėkos už paramą, tačiau ir toliau laikysis linijos, nes jai labai rūpi vieninga politika su Indija.

JT ŽENGIA Į PERGALĘ

(Atkelta iš 1 pusl.)

tarė Europai ginti nuo eventualaus užpuolimo sudaryti bendrą kariuomenę. Ją sudarys 45 moderniškiausiai ginkluotos divizijos, vadovaujamos vienos vadovybės. Toje kariuomenėje dalyvaus ir Vakarų Vokietija.

Daug dėmesio pasaulyje susilaukė prezidento **Trumano išvykimas tartis su gen. McArthuru.** Jį lydi jungtinių štabų viršininkas ir aukšti prezidentūros bei užsienių reikalų ministerijos pareigūnai. Pasitarimas įvyko Pacifice, mažoje Wake saloje. Jis tetruko tik valandą laiko, spalio 15 dieną Prezidentas su generolu tarės tik dviese. Atskirus pasitarimus turėjo ir jų patarėjai.

Kaip ir buvo spėliojama konferencijoj buvo kalbama daugeliu **Tolimųjų Rytų klausimų** ir pasak prezidento visais punktais rastas pilnas susitarimas.

Nėra abejonės, jog kai kurie nutarimai dar ilgai viešumai nebus skelbiami, tačiau yra žinoma, jog **JAV į Indokiniją savo kariuomenės padėti prancūzams nesiųs.**

Apskritai ši konferencija tiek prezidentui, tiek gen. McArthurui buvo labai svarbi, nes pagaliau išsilygino jų nuomonės ypač Tolimųjų Rytų klausimais, kuriuos spręsdami dažnai jie viens kitam pasakydavo ir griežtesnių žodžių.

Įvairiai komentuojamas ir JAV respublikonų vado **Stassено laiškas Stalinui,** kuriame jis siūlo Kremliaus kraugeriui keisti politiką. Tikrieji Stasseno tikslai nežinomi, tačiau demokratinis pasaulis per daug pažįsta sovietus, kad šį Stasseno triksą priimtų teigiamai.

Grįžtant vėl į Jungtines Tautas, negalima tylomis praeiti pro nemenkos svarbos klausimą, kurį nelabai sekasi nugalėti. **Tai naujojo JT generalinio sekretoriaus rinkimai.** Dabartinio sekretoriaus Trygve Lie kandidatūra Saugumo Taryboj atpuolė, nes Malikas jį vetavo. **Atmestas** ir sovietų pasiūlymas, piršęs ton vieton lenkų užsienių reikalų ministerį. Atrodo, jog mus priimtas JAV atstovo Austino pasiūlymas: palikti sekretorium laikinai, bet neribotam laikui tą patį Trygve **Lie.** **(ak)**

TURKIJA PRISIDEDA PRIE ATLANTO PAKTO

Vašingtonas. — Valstybės sekretorius Dean Acheson, kuris kartu yra ir pirmininkas Atlanto pakto tarybos, pasikeitė notomis su Turkijos ambasadorium JAV Freidum C. Erkin. Notos vienu metu buvo paskelbtos Vašingtone ir Ankaroje. Turkija pasižada įsijungti į Vidužemių jūros karinę gynybą ir prisiderinti prie Atlanto pakto.

Tuo pačiu metu pranešta, kad ir Graikija ketinanti tą patį padaryti. Pirmiausia yra vedamos derybos sudaryti Turkijos ir Graikijos karinę sutartį, prie kurios galėtų vėliau prisidėti ir kitos Vidužemio pakraščių rytinės valstybės. Sudarydamos atskirą strateginį vienetą, jos jungtųsi su Atlanto pakto valstybėmis ir siektų to paties tikslo — apsisaugoti nuo bolševikų invazijos.

Lietuviai PENKIVOSE KONTINENTUOSE

° Į Torontą neužilgo atvyko muzikas kompozitorius Stasys Gailevičius, kuris iki šiol darbavosi Wiurcburge lietuvių daliniuos kaip choro vedėjas. Lietuvoje S. Gailevičius per daugelį metų dirbo Kauno valstybės teatre. S. Gailevičiaus dukra jau yra atvykusi į Kanadą ir šiuo laiku dirba pagal sutartį. Torontiečiai lietuviai susilaukė labai stiprios meninės pajėgos.

° Iš Čikagos pranešama, jog ALT savo veiklos sustiprinimui ruošiasi sudaryti patariamąją kolegiją, kurioje dalyvautų įvairių sričių specialistai tinką dirbti politinį Lietuvos vadavimo darbą.

° Kanados Lietuvių Bendruomenės vadovybė paskelbė 5 mėn. aukų vajų ištuštėjusiam Tautos Fondui papildyti. Tautos Fondas telkia lėšas, kurios naudojamos Lietuvos laisvinimui.

° Žinomas mūsų rašytojas — klasikas prof. V. Krėvė — Mickevičius baigė rašyti savo didžiojo kūrinio "Dangaus ir žemės sūnaus" antrąją dalį. V. Krėvė dabar gyvena Filadelfijoje ir dėsto universitete.

° "Aidų" žurnalo spalio mėn. numeris jau išspausdintas. Jame yra Z. Ivinskio, K. Mockaus, V. Maciūno straipsniai. Grožinės literatūros pateikė J. Kėkštas, Vl. Šlaitas, J. Jankus ir V. Jonikas. Be to, yra literatūros, knygų bei žurnalų, religinio, visuomeninio bei politinio gyvenimo platūs apžvalgų skyriai.

° Pagal naujausią Tarptautinės Pabėgėlių Organizacijos patvarkymą į Ameriką galės imigruoti ir tie pabaltiečių vyrai, kurie kokiu nors būdu tarnavo vokiečių armijoj ir dar tebetur DP statusą.

° Garsiojo Stalino garbintojo Andrulio byla pagal imigracijos įstaigų pranešimus atidėta iki spalio 31 d. Ji turėjo vėl būti svarstoma spalio 10 d. Tačiau gynėjai nesuskubo paruošti savo ginamasias kalbas.

° Spalio 15 d. Paryžiuje įvyko Europėjinio judėjimo Rytų ir Centro Europos sekcijos konferencija, kurioje Lietuvą atstovavo V. Tarybos Užsienio Tarnybos Valdytojas prof. J. Brazaitis ir Lietuvos atstovas Prancūzijai Dr. S. A. Bačkis.

° Žinomasis mūsų smuikininkas Izidorius Vasyliūnas neseniai nuvykęs į Kolombiją jau turėjo kelis koncertus, apie kuriuos labai teigiamai kritika atsiliepė. Dabar jis pakviestas dalyvauti Bogotos simfoniniame orkestre.

° Hollyvode sukama filma apie garsiojo lietuvio beisbolininko Eddie Waitkaus gyvenimą.

TIESOS ŽODIS LIETUVIŲ MOKYKLŲ KRITIKAMS

Rašo: S. GABALIAUSKAS

"Iš kur tokia seselių mokytojų neapykanta savo kraujui, savo tautai" — rašo p. Ed. Karnėnas "Dirvoje".

Nejaugi mūsų seselės mokytojos ir mūsų kunigai yra užsitarnavę tokių užgauliojimų ir tokių neteisingų priekaištų. Reikia turėti labai buką sąžinę, kad tokiais skaudžiais priekaištais švaistytis spaudoje taip daug mūsų tautai nusipelniusių institucijų atžvilgiu. Ar toks neatsakingas švaistymąsis užgauliai žodžiais reikalą pataisys? Žinoma, kad ne.

Tik pozityvios, kūrybinės mintys, ramūs ir saikingi pasiūlymai, gali reikalą pagerinti.

Surado atpirkimo ožį...

Niekas negali ginčyti, kad lietuvių kilmės jaunimas Amerikoje yra smarkiai nutautėjęs. Bet ar dėlto kaltos tik katalikiškos mokyklos ir tų mokyklų laikytojos lietuviškos parapijos? Kiekvienas teisybę gerbiąs ir bešališkas stebėtojas turės pripažinti, kad yra daugybė ir kitų priežasčių, kodėl jaunimas nutausta. Tačiau lietuviškų mokyklų ir parapijų kritikai bando tas kitas priežastis sušvelninti ar visai nutylėti, bet visą tulžį išlieja prieš jų nemėgiamas vienuoles ir kunigus, pavaizduodami juos svarbiausiais jaunuomenės ištautintojais ir tuo pačiu didžiausiais lietuvių tautos priešais. Toks nesąžiningas klausymo pastatymas gali atnešti dar didesnius lietuvybei nuostolius.

Jie darė ką galėjo

Tikrenybėje lietuviai kunigai ir seserys mokytojos darė ką galėjo nutautėjimui sulaikyti, bet jų pastangos nedavė pageidaujamų vaisių. Galėčiau priskaityti šimtus geros valios veiksmų, kuriuos atliko mūsų kunigai ir seserys mokytojos lietuvybei išgelbėti, bet jų tos pastangos tik dalinai tebuvo sėkmingos. Vardan teisingumo šia proga noriu pasakyti, kad kelių šimtų lietuvių kunigų tarpe buvo ir yra keli amerikonizatoriai, kurie sąmoningai ar nesąmoningai varo nutautinimo politiką per mokyklas ir bažnyčias. Bet tokių yra tik keli, ant vienos rankos pirštų suskaitomi, dėl kurių pragaištingos lietuvybei veiklos negalima prisegti tautos naikintojo **titulą *visiems kunigams* ir visoms vienuolėms.**

Ką mums byloja kitų tautų pavyzdžiai?

Tautybių tirpinimo katilan pateko netik mūsų lietuvių, bet be išimties visų kitų tautų jaunimas.

Lenkai labiausiai spyrėsi nutautinimui. Jų karštesnieji veikėjai, kaip ir mūsų dabartiniai mokyklų ir parapijų kritikai paskelbė šūkį "atsipalaiduokim nuo Romos" ir įsteigė tautines — "nezaliežninkų" — parapijas ir mokyklas. Rezultatas buvo toks, kad minėtas tautines mokyklas baigusis jaunimas greičiau suamerikonėjo, negu tas jaunimas, kuris pasiliko katalikiškose mokyklose. Kas dar skaudžiau, kad tas atskalūnų — "nezaliežninkų" parapijos ir jų laikomos mokyklos paruošė kandidatus lenkų komunistų frontui. Tautinės mokyklos programa neatremta į aukštesnius katalikybės principus, sužaloja jaunimo charakterį ir pastumėja tą jaunimą kartais gana slidžiais keliais.

Ar netaip buvo ir Lietuvoje?

Kas didžiausį nuošimtį kandidatų komunistų partijai davė, jei ne profesinės mokytojų sąjungos laikomos mokyklos, kurios bandė auklėti jaunimą antireliginėje dvasioje.

Tautininkų valdžios proteguojamose valstybinėse mokyklose, kuriose religiniam auklėjimui buvo uždėti stabdžiai, jau buvo pradėjusi reikštis karjeristinė, nieko bendro su tautiniu idealizmu neturinti, dvasia.

Gyvenimo pavyzdžiai mus mokė, kad tvirčiausi charakteriai išauga katalikų laikomose mokyklose.

Neužtarnauta ir užgaulinga kritika

Todėl jas taip niekinti ir nesąžiningai užsipulti kaip tai daro *tų mokyklų kritikai "Dirvoje"* ir "Naujienuose", tikrai yra kirtimas šakos, ant kurios remiasi mūsų tautos išeivijos rūmas.

"Nei cento lietuvybės slopintojams ir naikintojams" katalikiškoms lietuvių parapijoms ir mokykloms šaukia p. M. Istras "Naujienuose".

Štai tikrasis kelias

Tuo keliu ir nuėjo organizuotoji lietuvių katalikų visuomenė, per savo kongresą Pittsburghe.

Katalikų Kongreso priimtoje švietimo reikalu rezoliucijoje pasakyta:

ALRKF Kongresas įgalioja Lietuvių Kultūros Institutą sudaryti iš švietimo srities įstaigų (Kunigų Vienybės, lietuvių mokyklose mokytojaujančių vienuolijų, knygų leidyklas laikančių vienuolijų — Marijonų, Jėzuitų, Pranciškonų) ir Liet. Katalikų mokytojų atstovų Pedagoginę Tarybą pagrindiniams lietuvių švietimo klausimams svarstyti bei pro-

(Nukelta į 4 pusl.)

SUSIMĄSTYMAS TIES EVANGELINE AVIMI ERŠKĖČIUOSE

ALFA SUŠINSKAS

Evangelijos žodžiais kalbant, kartą Gerasis Ganytojas pastebėjęs, kad iš Jo 100 avių vienos trūksta. Tada Jis palikęs visas kitas ir išėjęs ieškoti dingusiosios. Ją radęs paklydusią, erškėčiuose susipainiojusią, purviną ir kruviną. Su dideliu džiaugsmu ir dar didesne meile Jis paėmęs sužeistąją ant rankų, priglaudęs prie širdies ir parsinešęs į savo gerąją bandą.

Kas tas Gerasis Ganytojas? Aišku, Viešpats Jėzus, o ta paklydusioji avis — tai žmogus, iš tiesiojo kelio išsukęs.

Bet paminėtasis evangelinis pasakojimas turi dar ir šitokią prasmę: krikščionis savo paklydusįjį brolį gali išgelbėti tik meilę ir gera širdimi.

Gerasis Ganytojas anos paklydusiosios avies netraukia su pykčiu laukan iš erškėčių krūmo; priešingai darydamas, Jis būtų ją dar labiau sužeidęs ir dar daugiau sukruvinęs; ir nebara jos, nekeikia: meilės rankomis atsargiai iškelia ją ir — prie savęs priglaudžia. Kodėl Jis šitaip pasielgia, o ne kitaip? Ogi todėl, kad žaizdos negydomos, jas dar labiau pradraskant, ir paklydimai neatitaisomi, juos dar labiau iškeliant ir pabrėžiant.

Ak, mes, krikščionys!.. Juk ir mes kiekvienas savo artimui, klystančiam ar ir visai paklydusiam žmogui, turime būti geruoju ganytoju, angelu sargu, švelniuoju balzamu, žaizdas raminančiu ir jas gydančiu...

Žmogus yra labai sudėtingas Dievo kūrinys, ir jį pažinti yra labai sunku; dėl to yra nelengva suprasti ir žmogaus veiksmų paslaptį bei jų priežastį. Tiesa, gal ir yra nepataisomų žmonių, bet daugumas tų, kurie mums šiandie atrodo niekados, o niekados nepakilsią į tikrąjį šviesų saulės gyvenimą, žiūrėk, ima ir pakyla, naujais žmonėmis pasidarydami. Kas juos paveikė ir laimėjo? Dažniausiai niekas kitas, kaip tik nesibaigianti gerosios širdies kantrybė.

Šaltas protas ir suktas įtikinėjimas be meilės negydo sielos žaizdų ir nutolusiųjų nuo kelio negrąžina atgal.

O kaip dažnai mes bandome gydyti dvasios žaizdas, jas dar labiau užnuodydami; kaip dažnai mes bandome traukti skęstantį laukan iš gyvenimo balos, jį pirma dar giliau panardindami.

Pasaulyje tiek daug kenčiančiųjų, klystančiųjų ir net visai paklydusiųjų. Jie ieško užuovėjos, gaivinančio žodžio, meilingo veido, kurs juos motiniška širdimi patrauktų ir iš naujo atgimdytų tikrajam gyvenimui.

Mes didžiuojamės savo tikėjimu, laikydami jį vienintelį teisingą esant. Tai gerai. Bet tikėjimas be gerų darbų ir be mylinčios širdies yra miręs ir nevaisingas.

Kartą vieną žilos senatvės žmogų, besirengiantį žengti per amžinatvės slenkstį, paklausęs jo draugas:

— Sakyk, ką laikai savo gyvenimo didžiausiu darbu?

— Aš atverčiau ir iš gyvenimo griuvėsių ištraukiau ir išgelbėjau nelaimingąjį, jam gyvenimo prasmę bei džiaugsmą grąžindamas. Šį darbą laikau pačiu didžiuoju savo ilgame gyvenime.

Koks gilus atsakymas! Ir koks prasmingas dėl to buvo jo gyvenimas! Jei mes kiekvienas tik po vieną savo brolį išgelbėtume, — nebebūtų liūdinčiųjų ir paklydusiųjų šioje erškėčiuotoje ašarų pakalnėje.

Bet mes dažniausiai esame egoistai, sau gyveną žmonės. Mus dažnai net džiugina mūsų brolių kritimai ir klupimai; mes dažnai su pašaipa ir juoku praeiname pro sužeistą sielą, ją palikdami ir toliau kankintis ir mirti gyvenimo erškėčiuose.

Mes dažnai ieškome tokių, kurie žiba ir garbės paviršiuje plaukioja; mes mėgstame džiaugtis jų didybės spinduliais. Tuo tarpu aimanuojančiųjų ir klaikiai šaukiančiųjų savo brolių balso mes dažniausiai bijome išgirsti, ir jų juodojo šešėlio vengiame lyg raupsų ligos.

Gerojo Ganytojo taktika su evangeline avimi erškėčiuose turi būti ir kiekvieno krikščionies taktika kietame ir painiame gyvenime.

MOTERIŲ ŽODIS KRISTUI KARALIUI

Laiko pilnybė atėjo. Pats dangus parinko gražiausį žemės žiedą, į kurį nužengė amžinasis Žodis. Iš nekalčiausių lūpų pasigirdo lemtingas "Fiat — Teesie man pagal Tavo žodį". Ir štai, moteris gauna gražiausį uždavinį — būti Išganymo motina, būti artimiausia atpirkimo bendradarbe.

Dieviškas kūdikis aukojamas šventykloje. Jį pasitinka ir pažįsta ne tik senelis kunigas, bet ir pranašė Ona. Nuo to laiko per visus amžius Kristų pasitiks, Jį lydės ir Jam padės ne tik vyrai, bet ir moterys.

Jis mielai užeis į Betaniją — į Marijos ir Mortos namus. Miršta jų brolis. Seserų gailesčiui ir ašaroms nėra ribų. Jis sujaudintas apsiašarojęs, prieina prie kapo ir taria "Kelkis". Ir brolis grįžta pas savo seseris.

Jis išplėš iš mirties nagų Jajiro dukrelę ir gyvą atiduos į motinos rankas. Jo širdis nepakels Naimo našlės ašarų, kai lydės į kapus vienintelį sūnų. Sustabdys laidotuvių procesiją ir ištars: "Jaunikaiti, kelkis". Ir motina vėl agaus senatvės ramstį ir paguodą. Jis neatstums nusidėjėlės, kai ji laistys Jo kojas ašaromis, bet tars nustebusiam Simonui Parizėjui: "Atleidžiama jai daug nuodėmių, nes ji daug mylėjo". Jis žavės gėrio išsiilgusią moters dvasią ir jos už meilę atsilygins meile.

Štai Jis eina į Kalvarijos Kalną sumuštas ir kruvinas. Visi nuo Jo nusigrįžta ir paniekina. Pykčio ir pagiežos akys lydi Jį, o Jeruzalės moterys, sujaudintos Jo kančia, pačios verkia ir dejuoja. Viena jų ištiesia marškonę ir nušluosto sužeistą veidą. Jos seks Jį iki pat kančios viršūnės, stovės prie Jo net ir tada, kai saulė savo akis užmerks ir žemė suvirpės iš baimės. Niekas iš moterų Jo neišdavė, niekas nepabėgo, niekas nešaukė: "Nukryžiuok Jį".

Velykų rytas. Moterys skuba prie kapo. Ir jos pirmos patiria prisikėlimo žinią. Ranka rankon kartu su apaštalais moterys skelbs Kristaus mokslą išpažins Jį teismuose ir kolizėjuose, lygiai drąsiai ir atvirai, kaip vyrai. Ir mirs už Jį silpnutės mergaitės, kaip ir suaugusios moterys kankinių mirtimi.

Didesnę dalį Europos tautų jos atves į krikščionybę, nors nė viena ji nebus nei kunigu, nei vyskupu, nei popiežium. Ant jų kelių išaugo ir išaugs ir būsimieji kunigai, ir vyskupai, ir popiežiai.

Kai dieviškos sėklos grūdas pateks į lietuviškų širdžių dirvą, tūkstančiai šventųjų Monikų atsiras mūsų šiaudinėse bakužėse ir bus jos angelais sargais savo šeimose. Ir šiandien tūkstančiai jų rankų iškeltų maldoje, už tėvynės prisikėlimą, už išblaškytus vaikus, už kritusius kovoje didvyrius.

O Kristau, mūsų širdžių Valdove, teateinie greičiau į mūsų brangiąją Lietuvą Tavo tiesos ir gyvenimo, šventumo ir malonės, meilės ir taikos karalystė...

J.

PILKASIS BERNIUKAS

ANT. VAIČIULAITIS

— Ir rėkia gi tavo švilpynė, — nutraukė savo mintis Gražulis.

— Aš suktinį sudūduoju, — pasisakė vaikas.

— Nagi!

Vytukas paėmė savo rėknę, apsilaižė ir iš lėto, lyg bijodamas paklysti, švilpiniavo "Bitute pilkoji..." Baigęs jis atsikvėpė, grąžino švilpynę ir staigą paklausė:

— Ar jūs pažinot Darių ir Girėną?

Kęstutis paglostė berniuko galvą ir atsakė:

— Taip, Vytuk, jie buvo mano draugai. Mačiau juos gyvus ir kritusius.

Vaikas su gailesčiu nuleido galvą ir, įsižiūrėjęs į savo klumpaičių galus, lyg pats sau kalbėjo:

— Kai būsiu didelis, lėksiu ir aš. Aukštai, aukštai!..

Kiek tik galėdamas, iškėlė jisai savo plonas rankas, lyg štai jau ims ir palėks. Pilkos jo akys įsmigo tolybėn, į kalnuotus debesis gale laukų, veidas nudžiugo, lyg baltose debesų viršūnėse jisai jau regėtų save patį neriant.

Taip jis stovėjo valandėlę, lyg nudiegtas, nusigiedrijusiomis akimis, o paskui iš lėto nuleido rankas, nusilenkęs pasiėmė kepurę, kuri iš pažasties buvo nukritusi ant grindų, ir, nežvelgdamas Gražuliui į veidą, lyg gėdintųsi savo džiaugsmo, jisai ištarė:

— Tai jau sudie.

— Kada nors vėl aplankysi, Vytuk? — kalbėjo leitenantas. — Neužmirši?..

Vaikas tylėjo. Jis pasižiūrėjo į Gražulio akis, lyg norėjo praverti lūpas, bet nieko nepasakė, tik linktelėjo galvą.

— Ačiū, kad atėjai... O čia... na, imk, parneši mamai lauktuvių.

Dėkodamas, Vytukas kaukštelėjo klumpučių užkulniais, ir minkštai, lyg per sniegą žengtų, nukiūtino prie durų.

Karvelis purptelėjo nuo lango ir prilėkė prie berniuko, kuris sugavo jį ir nešėsi, apglobęs abiem delnais.

Kęstutis Gražulis dar matė jį spūdinant ežia, tokį mažą, menką ir nežymų, kad beveik nesiskyrė nuo arimų grumsto. Parymęs lange, leitenantas mąstė, jausdamas sieloj liūdesį ir gailestį: "O tai yra vienas iš tų grumstų, kurių niekas nežino, bet amžių tveria ir tvers. Tik kodėl liūdna, į jį žiūrint: ar gal dėl to, kad mūsų žemės dalia tokia skurdi ir graudi?.."

3.

Visados jį apimdavo pasididžiavimas žmogaus protu ir rankomis, kai žiūrėdavo į galingus tiltus ant upių, į milžiniškas stotis, į traukinius, greitai neriančius nakčia, ir į lėktuvus padangėse.

Aną atostogų pabaigos dieną Kęstutis Gražulis stovėjo ant tilto tarp savo seserėčios Evelinos, studentės, ir jos draugės Dalios, mokytojos gimnazijoj. Toli buvo matyti girios, šilai, kaimai, sodybos ir pati jo tėviškė, tarp obelų ir gluosnių nugrimzdusi. Smarkus vėjas pūtė, merginos buvo linksmos, pempės rėkdamos skraidė paupio lankose, ir jisai vogčiomis žvelgė į Dalios veidą, liemenį ir kojas, sakydamas sau: "Žiūrėk, būtų nieko sau žmona..."

— Evelina, nebijok gi ir pažiūrėk — kaip gražu! — kalbėjo džiūgaudama Dalia, pasilenkusi per tilto atramas.

— Aš vis tiek bijau, — purtėsi Evelina. — Taip aukštai! Nors mano vyras bus lakūnas...

— Na, tik jau nenukrisi, — drąsino ją mokytoja.

Evelina atsargiai prisilietė prie atramos, lygiai atsargiai pasižiūrėjo į upės srovę ir tarė:

— Antai, ešerių pulkas plaukia! Ten vėl vaikai maudosi. Ir klega, kaip strazdai.

— Ir dar žiūrėk, koki dideli, maurais apžėlę akmenys guli dugne. Kitų net nugaros kyšo iš vandens, kaip avinų, — stebėjosi Dalia.

— Žmonės juos velnio slenksčiais vadina, — aiškino Kęstutis.

— Aure, patiltėj besama meškeriotojo, — vis neatsistebėjo Dalia. — Toks mažuliukas, kad vėjas dar nuneš jį. Ir pučia gi!

— Kur — paklausė Evelina.

— Prie pat pylimo. Na, ištiesk kaklą, — ragino ją Dalia.

Abiem rankom įsitvėrus į geležinę atramą, Evelina lenkėsi, ieškodama žuvautojo.

— O, jau matau! — surikoji. — Ir jis žiūri į mus... E, vaikeli!..

Evelina mostelėjo ranka berniukui, ir tą pat mirksnį tvokstelėjo toks stiprus vėjas, kad leitenantas net už kepurės susigriebė. Pakeltąja ranka Evelina čiupo atgal už atramos ir, iš skubėjimo ar išgąsčio, paleido iš saujos mažą kapšiuką. Mergaitė, lyg nutrenkta, žiūrėjo, kaip ta pati vėjo banga pribloškė jos rankinuką tarp dviejų sijų sankryžos, pusiaukelėj tarp vandens ir tilto.

Ji stovėjo apstulpus ir tik kuždėjo pati sau: "O, Viešpatie!.."

— Neimk į galvą, — tarė Gražulis. — Kaip nors iškrapštysim.

— Kęstuk, dėl Dievo, kad tik nepražūtų... Nežinau, kas man bus, jei jo neteksiu...

— Mergaite, jau taip nesikrimsk. Nupirksiu gražesnį.

— Ne, Kęstuk, ne... Susimildamas...

Jos akyse pasirodė ašaros.

Nuo pylimo buvo girdėti riedant akmenukai ir šiugždant žvirgždas.

— Tai mūsų žvejas, — tarė Dalia.

— O, Vytukas! Pažįstu jį, — patsai nesižinodamas dėl ko, Gražulis sušuko palengvėjusia širdžia.

Berniukas repečkomis užsirėpliojo ant pylimo ir prasišiepęs atsistojo prieš leitenantą, vienoje rankoje laikydamas meškerykotį, o antroje — tris ešerius ir vieną mekšrą.

— Sveikas, sūnau, kurgi eini? — užkalbino jį Gražulis.

— Ar nukrito kas? — atsiliepė vaikas.

— Iš tikro laiku pasirodei. Gal su tavo meškere užkabinsim tą krepšelį. Ar matai?

— Matau. Jūs palaikysit mane.

Tai pasakęs, berniukas atsigulė ir vikriai pralindo pro atramą, tik kojas palikdamas šiapus.

— Jėzau, dar nukris! — nusigando Dalia. — Jo galva jau anapus tilto briaunos, tiesiog ant upės.

Kęstutis nusitvėrė vaiką už kojų.

— Duokit meškerę, — atsiliepė kniūpsčias Vytukas.

Dalia padavė jam. Tuo laiku ant tilto pasirodė ir daugiau žmonių: keletas ūkininkų, sustabdę arklius, iš vežimų žiūrėjo, kas čia darosi.

Vaikas, išvyniojęs valą, nuleido meškerę, taikydamas, kad vąšiukas patektų ties krepšiu. Nebuvo lengva, nes vėjas nešė į šalį valą su plūde ir kabliuku. Vienu tarpu, vėjui apmalšus, meškerė tiesiai nusileido prie sijų, bet sankryžos nesiekė — valas bent geru sieksniu buvo per trumpas.

Evelinos veidas, pirmiau nusigiedrijęs, vėl aptemo.

— Bet ir nusiminei, sesele, — tarė Dalia.

Anoji tik papurtė galvą.

— Imkitės meškerę! — šaukė Vytukas.

— Lįsk ir tu atgalios, — tarė Gražulis.

— Aš dar noriu pasižiūrėti. Na, jau galite paleisti kojas. Aš rankomis laikausi.

Leitenantas paleido. Vaikas, užuot lindęs ant tilto, tik susivinguriavo, kaip ungurys, nusitvėrė už geležinių virbų po tiltu ir valandėlę kyburiavo tarp sunkių sijų ir vandens, ten apačioje ramiai tekančio.

Dalia pripuolė prie atramos, ir ūkininkai iššoko iš ratų, o Evelina užsidengė akis.

— Ar tau galvoj negerai? — surėkė vaikui Gražulis.

Berniukas vis dar ten kyburiavo, kojomis ieškodamas įstrižosios sijos, kurios sankryžoje gulėjo rankinukas. Kai abiem kojom stipriai įsirėmė į siją, Vytukas iš lėto atleido vieną ranką, atleido antrą ir apsikabino tą spyrį, ant kurio jau kojomis stovėjo. Tada jisai šūktelėjo, ar tai džiaugdamasis, kad taip stipriai įsitvirtino, ar tai pasigėrėdamas savo pergale.

Kol kiti spėjo atitokti, vaikas, apsižergęs skersinį, nušliuožė prie sankryžos, pasiekė kapšelį ir, įsikandęs jį, sliuokė į viršų. Tuo pačiu keliu, gelbimas Gražulio ir Dalios rankų, jisai užsirangė ant tilto ir, išsiėmęs iš dantų krepšelį, greitai kalbėjo, tartum pabūgęs, kad neužsipultų jo bartis:

— Aš nebijau... nebijau... sykį jau ten buvau... Visai nebaisu...

— Na, ir kipšiukas, — nusispiovė vienas ūkininkas ir, skėstelėjęs rankomis, lyg pats ko nesuprasdamas, grįžo į vežimą.

Berniukas savo radinį atkišo Gražuliui.

— Būk jau kavalierius ligi galo ir paduok tai gražiai panelei, — atsakė šisai.

Evelina susijaudinus priėjo prie vaiko.

— Dieve mano, koks tu geras, Vytuk, — ji kalbėjo. — Niekados, niekados nepamiršiu...

Beveik liguistu įkarščiu jinai atsegė krepšelį ir išėmė iš jo auksinį žiedą.

Drebančiu balsu ji ištarė:

— Tai mano sužieduotuvių žiedas... Niekas dar nežino... Aš gėdijausi prie jūsų mūvėti... Bet dabar...

Ji užsimovė žiedą ant piršto ir, suėmusi, karštai priglaudė berniuko galvą prie savęs. Vaikas, pakėlęs ramias akis, susimąsčiusiu žvilgsniu žiūrėjo į mergaitės veidą.

TIESOS ŽODIS LIETUVIŲ MOKYKLŲ KRITIKAMS

(Atkelta iš 3 pusl.)

jektuoti. Iš patyrusių pedagogų parinkti asmenis lituanistinei švietimo sričiai tvarkyti (rengti lituanistines programas, vadovėlius, organizuoti lituanistinius pasitobulinimo kursus ir pan.). Tuo pačiu siekti **suintensyvinti lituanistinį pradą lietuvių laikomose mokyklose** ir išpopuliarinti lietuvių mokyklą lietuvių kilmės šeimose.

Katekizacijos reikalu

ALRKF Kongresas, atsižvelgdamas į lietuvių tėvų pageidavimą, kad jų vaikai būtų mokomi tikybos lietuvių gimtąja kalba, prašo lietuvių katalikų tėvų pagrįstus prašymus priimti ir rūpintis, kad tokių prašančių tėvų **vaikams tikyba būtų dėstoma jų gimtąja kalba.**

Turint galvoje, kad šiai rezoliucijai paruošti buvo sukviesta visa eilė kompetetingų pedagogų mokyklų laikytojų, kunigų, vienuolynų atstovų ir šiuo opiu klausymu besidominčių veikėjų, kurie nuodugniai išdiskusavę dabartinę lietuvybės būklę mūsų mokyklose, pasiūlė kongresui priimti konkretų planą lietuviškumui sustiprinti mokyklose.

Įdomi statistika

Vienos dienos diskusijose išryškėjo labai įdomus faktai, kurių nežino ar nenori žinoti tų mokyklų kritikai:

1) du trečdaliai tėvų, jų tarpe netaip mažas nuošimtis naujųjų ateivių, buvusių DP, raštu uždraudė mokykloms jų vaikus mokyyti lietuviškai;

2) dvidešimts vienas nuošimtis tėvų nedraudžia mokytis lietuviškai, bet ir neragina;

3) tik dvyliktas nuošimtis tėvų pageidauja, kad vaikai būtų mokomi lietuviškai.

Kaip tokiose sąlygose seserys mokytojos ar kunigai gali įvesti privalomą lituanistikos dalyką mokymą mokyklose? Belieka vienintėlė išeitis, tai **tik ponietinėmis valandomis ar šeštadieniais mokyti lituanistikos, geriausiu atveju, trečdalį mokinių, o kitus du trečdalius, kurie nei žodžio nesupranta lietuviškai ar yra tėvų uždraustos kalbos mokytis, bandyti auklėti palankioje lietuvių tautai dvasioje, anglų kalba pasakojant jiems įdomesnius dalykėlius iš Lietuvos istorijos, geografijos ir literatūros.**

Kad sėkmingai įvykdyti Katalikų Kongreso išdirbtą planą reikia **išleisti visą eilę tokios rūšies mokykloms tinkamų rankvedėlių, paruošti papildomą mokytojų kadrą ir kas svarbiausia, tai nuteikti vaikų tėvus, kad jie kooperuotų su savo mokykla, to plano įvykdyme.** Daug daugiau mūsų tautai pasitarnautų lietuviškoji spauda ir joje besireiškią smarkuoliai kritikai, jei vietoje puolus seseris ir kunigus, **prisidėtų prie mokyklos vaikų perauklėjimo ir sužadinimo visuomenės tėvų duosnumo kultūrinėms tautos įstaigoms palaikyti.**

Svarbiausieji jaunimo nutautinimo veiksmai

Baigiant, šį ir taip jau ilgą straipsnį norėčiau dar nurodyti kelis žymesnius mūsų jaunuomenę ištautinančius veiksnius:

1) mišrios vedybos; 2) lietuvių išsiklaidymas didmiesčiuose, paliekant jų statytas bažnyčias ir mokyklas kitataučiams lankyti; 3) lietuvių masių permenkas tautinis susipratimas — vergiškas pamėgimas svetimybių. Šie trys veiksniai yra pagrindiniai mūsų vaikų nutautėjimui. Retenybė, kad ištautiniai mišrių vedybų susilauktumėm vaikų mokančių lietuviškai. **Mišrios vedybos, kurių mūsų parapijose siekia iki 70 nuošimčių, yra tikras lietuvybės grabas.**

Ekonimiškai prasigyvenusių lietuvių persikėlimas į šaunesnį priemestį ir nuolatinis jų ten apsigyvenimas praretina lietuvių bažnyčių, dažniausiai atovinčių dirbtuvių rajonuose, lankytojų eiles.

Neateinant lietuviams į savas bažnyčias ir mokyklas klebonai yra priversti įsivesti anglų kalba pamaldas ir lietuvių vietas bažnyčiose ir mokyklose užleisti kitataučiams. Tokiu būdu priaugančioji lietuvių karta pasijunta absuota kitataučių jūros ir laikui bėgant užmiršta netik savo kalbą, bet neretai ir kilmę.

Kalbant apie Amerikos lietuvių masių tautinį susipratimą, reikia turėti galvoje, kad **toji masė atvažiavo dar iš rusų caro pavergtos tamsios ir skurdžios Lietuvos. Vyresnieji nieko gero negalėjo savo vaikams apie Lietuvą papasakoti. Nepriklausomoji Lietuva, beveik visai nesidomėjo tautinio susipratimo kilimu išeivijoje.** Lietuvos vyriausybė buvo nurašiusi tautos nuostolių sąskaiton visus išeivius. **Jokio plano išeivijai tautiniai sąmoninti Lietuvos Vyriausybė neturėjo. Nei cento nedavė nei mokykloms statyti, nei mokytojams ruošti, nei pagaliau tinkamiems lituanistikos vadovėliams atspausdinti.** Kuriuos vadovėlius iš Lietuvos atsiųsdavo, tai nei vienas nebuvo pritaikintas šios šalies mokykloms.

Jau kas, kas, **bet buvusieji aukšti Lietuvos valdininkai ir visuomenes veikėjai mažiausiai kritikos gali reikšti dėl lietuvybės būklės Amerikoje, nes jie nei piršto nepajudino, tą lietuvybę čia gaivinti ir stiprinti.** Vietoje taip aštriai kritikavus išeivijoje dirbusius tautos patriotus, naujieji ateiviai **turėtų būti labiau objektyvus ir pozityviu darbu, bet ne negatyvia kritika, talkininkauti senajai išeivių kartai lietuvybės gelbėjimo darbe. Senosios išeivijos kartoje buvo ir tebėra labai daug geros valios ir nuoširdaus patriotizmo. Jeigu toji karta neįstengė apginti savo jaunimo nuo nutautėjimo, tai jos dėl to nekaltinkim, nes mes, gyvendami Nepriklausomoje Lietuvoje, jai tame sunkiame darbe nepadėjome.** Džiaukimės, kad dar pakankamai **stiprią lietuvybės ugnelę čia atvažiavę radome.** kuri netik mus **tremtinius sušildė, bet yra ir bus tuo didžiuoju varikliu lietuvių tautos kovoje dėl laisvės ir Nepriklausomybės.** Dar didelis klausimas ar mūsų naujųjų ateivių veiklos rezultatai lietuvybei gelbėti bus kuo geresni, už anųjų prieš 50 metų atvykusiųjų. Pirmieji ženklai nėra labai džiuginantįs.

Vladas Ramojus

MŪŠA

Virš lygumų miškų vainikai švyti,
Mūša lyg veidrodis skaidri.
Saulutės spinduliai apiberia auksinį rytą,
Iš lėto krenta ir manon širdin.

O, Viešpatie, argi mirti leisi,
Ant kelių žemės — motinos savos?
Ar mano kraujo pumpuras čia skleisis,
Kai laisvė vėlei suliepsnos?

Virš lygumų miškų vainikai švyti,
Mūša lyg veidrodis skaidri.
Į mano žemę šviesoje auksinio ryto
Kraujuoti durklai atsukti.

Ir lygumos tamsiaisiais dūmais apsitraukė,
Ir viensėdžiai pražydo ugnimi,
Ir žemėn mano žaliaplaukėn
Jau sminga durklai kruvini.

UKRAINIEČIAI UŽ LAISVĄ LIETUVĄ SU SOSTINE VILNIUJE

Lenkų gen. Vlad. Anders svaičiojimai apie Lenkiją su Vilniumi ir Lvovu. — Ukrainiečiai pasipiktinę pasiuntė griežtus viešus protestus

New York (LAIC) — Lenkų gen. Vlad. Anders New Yorke pareiškė: "Turime tik vieną tikslą, vienintėlį užsimojimą, tai yra laimėti Lenkiją laisvą ir nepriklausomą, su Lvovu ir Vilniumi, su sienomis vakaruose pagal Oderį ir Neisą, su plačiu išėjimu į jūrą. Tokios Lenkijos norime, už tokią Lenkiją ir ateity esame pasiruošę lieti kraują, ir tokios Lenkijos sulauksime, jei visi lenkai stipriai, solidariai susitelks".

Šis pareiškimas iššaukė smarkų ukrainiečių priešpuolį.

Ukrainiečių Šaulių Samburys (Uk. Sičovii Strilcy), Dr. Nikifor Hirniak vadovaujamas, pirmasis paskelbė atvirą laišką. "Tamstos galvosena nei kiek nepažengė po 1939 metų. Dargi daugiau; pas Tamstą yra dvi dorovės, dvi tiesos — viena savajai tautai, kita kitoms tautoms... Jūsų naudojamas šūkis "Už mūsų ir jūsų laisvę" niekieno neįtikina, o mažiausiai mus, ukrainiečius. Gal ir Tamsta patsai, D. G. Pone Generole, nesilaikai jo rimtai!... McArthur Korėjoje kovoja už tautų laisvę, o Tamsta, p. Generole, toliau švajoji apie viešpatavimą ant ukrainiečių, lietuvių, ir turbūt baltgudžių, ir tą skelbi toje Amerikos žemėje, kuri pasidarė visam pasauliui svarbiausiuoju veiksniu ir įkvėpimu kovoje už laisvę... Ne tam mūsų jaunuomenė ligi šiandien šoka kraujo šūkį kovoje su grobiku, kad ano vietą vėliau užimtų kitas — netgi jei tuo kitu būtų lenkų tauta".

Ukr. Am. Kongreso Pirmininkas Dmitro Halyčyn pasiuntė kitą viešąjį laišką, kame tarp kitko rašoma:

"Šiandien tenka laikyti didele klaida duoti sovietiniams — rusiškiems Ukrainos, Lenkijos ir Lietuvos engėjams tokį reiškinį — Tai yra stambi klaida leisti Kremliui išnaudoti ukrainiečių tautos pasipiktinimą prieš tai, kad lenkai, taipgi ir Tamsta, nepaisydami istorijos pamokos ir visų žmogiško teisingumo dėsnių, "laisvės ir demokratijos", — tebesiekia to, kas nėra jūsų: siekia Lvovo ir kitų Vakarų Ukrainos vietų ir sričių".

VERTINGA BROŠIŪRA

Kun. Kazys Mažutis, **Didžiosios Grumtynės**, Vokietija, 1950, 68 pusl. Brošiūra gaunama "Darbininko" redakcijoj, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass., U.S.A.

Nedidelė, vos 68 puslapių, ši knygutė, bet labai verta dėmesio tų, kurie domisi socijaliniu teisingumu ir, iš viso, gyvuoju gyvenimu. Prieš rašydamas ją autorius yra perskaitęs ir pergromulojęs labai daug vertingų ir stambių veikalų. Tai rodo knygutėje vartojami gausūs pacitavimai.

Tiesa, ši studijėlė ne kiekvienam skaitytojui bus suprantama: tik jau gerokai susipažinęs su socijaliniais klausimais ir jais besidomįs galės ją įvalioti suprasti.

Autorius straipsnių formoj nagrinėja suburžuazėjusį žmogų, kapitalistą, liberalą, proletarą, krikščionį, komunistą, socijalistą ir pagaliau žvelgia į ateitį, bandydamas spręsti, kas turėtų būti ateities laimėtojas.

Žinoma, nagrinėjamieji klausimai yra liečiami dienraštinėj formoj. Dėl to ir ypatingo bei gilaus liečiamųjų problemų išsprendimo čia netenka laukti. Bet ir pats autorius į tai nepretenduoja, įžangoje pažymėdamas, kad "šie puslapiai neduos pilno ir išsamaus vaizdo, bet jie bus savo tikslą atsiekę, jei jie sužadins didesnį susidomėjimą socijaliniais klausimais ir bent kiek prisidės prie socijalinio teisingumo atstatymo konkrečiame mūsų dienų gyvenime".

Tiems, kurie mėgsta kąsti ir kietesnio kevalo knygas, ši brošiūra nebus nuobodi skaityti. Ypač rekomenduojame ją mes naujiesiems ateiviams.

Alfa Su.

"IGORIO KOVALIOVO LAPAS"

New York (LAIC) — Lietuvoje pradėta įgyvendinti naujas SSSR Politbiūro patvarkymas — "Igorio Kovaliovo Lapas" gamybos įmonėse.

Tai yra ne kas kita, kaip tiktai masiniai pritaikoma "Stachanovo sistema". Dirbtuvių ir kolūkių gamybinės normos sulygintos su seniau buvusiomis aukščiausiomis normomis. Kad pamokius "Lietuvos nemokšas", atgabenta 16 specialių "brigadų", vadinamų "Moksliniai — Bandomomis Kompleksinėmis Brigadomis" (Naučno — Opytnyja Komplektnyje Brigady).

Maskoliai tikisi gamybą pakelti 250%, palyginant su 1948 m., arba 100 ligi 150% palyginant su 1949 m. gamyba.

Kolūkiuose ir miestuose masiniai lipinami "Kovaliovo" sistemos plakatai. Savaime suprantama, kad, normų nepasiekus, gręsia tardymai ir įtarimai "sabotuojant" ir ryšius su "banditais" palaikant. Taigi, gręsia nauji masinių tremimų pavojai.

Vienkart pradėti paruošiamieji darbai "darbo batalionams" ir "komplektinėms brigadoms" sudarinėti. Tokie vienetai, pilnai aprūpinti technikais, "juodadarbiais" darbininkais ir neišvengiamais politrukais, jau spalių mėnesy turėsią vykti į Stalingrado ir Kachovkos dirbtuves Ukrainoje ir Pavolgėje, nes ten pradėti milžiniški kanalų, uostų, tiltų geležinkelių, pastatų, elektros stočių ir plentų statybos darbai.

Vienas — kitas aukštųjų LK P/b pareigūnų prasitarė apie šiuos numatomus "didelius Lietuvos laimėjimus Stalino garbei."

MAO — PO STALINO PADU AR TITO KELIAIS?

Diplomatai nagrinėdami Mao Cetungo politiką ir svarstydami ar jis pasiduos Stalinui ir įsijungs į kitų satelitų eilę ar nueis Tito pėdomis, įdėmiai stebi Mao Cetungo kariuomenę. Mat, sovietų pirmutinis tikslas — užvaldyti savo satelitų karines pajėgas. Dėlto svarbiausia kilo ir ginčas su Tito. Dabar atrodo, jog Mao armija yra visiškai nepriklausoma, nors joje yra tūkstančiai sovietų patarėjų.

AKTYVIAI REMKIME LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOVĄ

Tautos Fondo reikalu

Lietuvi, aukok Tautos Fondui! Tai yra Tavo neatsisakoma pareiga pavergtai ir žlugdomai Tėvynei. Tavo auka bus Tavo pateisinimas, kad dabar gyventi laisvuose, demokratiškuose Vakaruose. Tai bus Tavo pasiteisinimas, kai grįši į išlaisvintą Lietuvą.

Tais maždaug žodžiais mūsų kovai vadovauja organai — VLIKas ir Vykdomoji Taryba — dažnomis progomis kreipėsi ir kreipiasi į lietuvį tremtinį, į mūsų emigrantinę visuomenę iš viso. Ir vis tik atsiranda daug kas, kas dar ir šiandien klausia: kas yra Tautos Fondas ir kam T. Fondas reikalingas?

Trumpai atsakydamas tą klausimą, pasakysiu: **tai yra mūsų rezistencijos sukurtas iždas vesti kovai už Lietuvos išlaisvinimą.** Tai yra svarbiausias tai kovai vesti mūsų ginklas, be kurio visos mūsų, didžiausio pasišventimo žadinamos pastangos dažnai liktų be realių pasekų. T. Fondas yra tylus, bet ištikimas mūsų kovos palydovas, be kurio pati kova būtų neįmanoma, kaip negalima yra kūno gyvybė be pastoviai ir pakankamai stipriai plakančios širdies.

Truputis žinių iš T. Fondo praeities.

T. Fondo užuomaizga buvo padaryta dar Lietuvoj 1943 metais, kai jungtinė mūsų rezistencija sudarė Vyriausiąjį Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą (VLIK). Mūsų kova su ruduoju okupantu tuomet taip pat buvo reikalinga lėšų, kad ir ne tiek, kaip dabar. Rezistencija pati turėjo jomis pasirūpinti, šaukdamasi mūsų visuomenės paramos. Kai kova su okupantu savoj žemėj reikalavo nemokamo darbo, neatlyginamų žygių ir pasiaukojimo, pinigas ne tiek svėrė. Jį dažnai atstodavo iš visur savųjų tiekiama parama ir jausmas, kad bėdoj būsi visų gelbėtas. Kiek pinigo buvo tuomet reikalinga, jį parūpindavo stambios T. Fondui aukos mūsų visuomeninių organizacijų, kartais ir privačių asmenų. Tada nebuvo reikalo sudaryti didesnes pinigo atsargas.

VLIKo narių dauguma pateko Hitlerio Vokietijon per kalėjimus ir koncentracijos lagerius, ir tik alijantai 1945 metais atidarė jiems kalėjimo duris. Išėjo iš jo pusgyviai. Iš Lietuvos Vokietijon buvo atkeltas tik T. Fondo vardas be cento jo kasoj ir be bet kurių rezervų užsieny.

T. Fondui ir tremty beliko vienintelis lėšų šaltinis — tai mūsų tremtiniai ir mūsų senoji emigracija. Valstybiniai mūsų fondai liko "įšaldyti" ir mums neprieinami. Už tai mes galime didžiuotis gyvu mūsų tautos dalies, atsidūrusios už tėvynės ribų, jautrumu. VLIKo paskatinti mūsų tremtiniai, patys gyvendami vargo metus, gausiomis ir nuoširdžiomis aukomis iš karto parėmė T. Fondą ir mokėjo jį remti per visą skurdųjį tremties metą. Mūsų senoji emigracija su tokiu pakiliu entuziazmu stvėrėsi šalpos darbo ir mūsų politinės veiklos rėmimo, kaip reta kita tauta.

VLIKas ir V. Taryba vis tik nebūtų galėję išvystyti Lietuvos bylos gynimą tokiu mąstu, kaip tai yra padaryta, jei šalia tremtinių jiems nebūtų pagalbon atėjusi mūsų **senoji emigracija.** Kalbant apie mūsų senąją emigraciją, tenka suprasti jei ne išimtinai, tai didžiausia dalim Jungtinių Amerikos Valstybių lietuvius. Apsijungę Amerikos Lietuvių Taryboj, jie visą laiką rėmė ir teberemia mūsų vad. organų veiklą stambiomis piniginėmis aukomis. Nekalbant apie JAV lietuvių labai nuoširdžią šelpimo akciją, BALFo suorganizuotą ir vykdytą, ALTos nuopelnai mūsų kovoj už Lietuvos išlaisvinimą ir ALTos Vykdomojo Komiteto nepailstami žygiai JAV vyriausybėj ir visuomenėj padėjo Lietuvos byla ginti jai sunkiausiais momentais ir per penkerius pokarinius metus išlaikyti ją gyvą JAV vyriausybės politikoj. Tie ALT nuopelnai, kartu išryškinę lietuvių tautos nuostabų vieningumą jai likiminės reikšmės laikotarpiais, mūsų tautos istorijoj sudarys vieną jos gražiausių lapų.

Visuomeninis pinigas yra reikalingas, kad būtų panaudojamas tikslingai, taupiai ir kad jį tvarkytų švarios rankos. Dažnam aukotojui gal ateina galvon mintis, ar taip yra daroma ir su jo T. Fondan dedamu bendram mūsų reikalui skatiku. Dėl to norėčiau trumpai paaiškinti, kaip yra naudojamos ir tvarkomos T. Fondo lėšos. Finansų politinei veiklai rūpinimas ir kartu T. Fondo reikalų kasdieninis tvarkymas bei atskaitomybė yra pavesti Fin. Tarnybos valdytojui, V. Tarybos nariui. T. Fondo lėšoms tvarkyti, jų saugumui prižiūrėti, nustatyti lėšų naudojimo ir jų laikymo tvarkai, ieškoti naujų pajamų šaltinių ir aptarti jų mobilizavimo būdams yra sudaryta T. Fondo Valdyba. T. Fondo lėšos vartojamos pagal kiekvienai įstaigai sudarytą, V Tarybos paruoštą, VLIKo apsvarstytą ir patvirtintą sąmatą. Išlaidas galima daryti tik tokias ir tiek, kiek jų yra leista patvirtintoj sąmatoj. Išlaidom vedama tiksli atskaitomybė; išlaidos pateisinamos atitinkamais išlaidų dokumentais — sąskaitomis. T. Fondo piniga turi būti vartojami taupiai, tikslingai, už tai prieš VLIKą atsako kiekvienos įstaigos valdytojas. Kas pusmečiui pasibaigus, Fin. Tarnyba sudaro sąmatos vykdymo apyskaitą ir T Fondo apyskaitą, jas pateikia V. Tarnybai žiūrėti. Po to apyskaitos perduodamos Kontrolės Komisijai su visais dokumentais. Atskaitomybę ir dokumentus iššiūrėjusi, K. Komisija pateikia VLIKui savo pranešimą, kuriame iškelia jos rastus netikslumus ir daro savus pasiūlymus. Galutinai sąmatos vykdymą tvirtina VLIK. Nė viena nesąmatinė išlaida nedaroma be atskiro VLIKo nutarimo.

T. Fondo tvarkymo pagrindan yra padėti tie patys dėsniai, kaip buvo tvarkomas valstybinis mūsų iždas Lietuvos nepriklausomybės metais. Dar neatėjo laikas patiekti mūsų visuomenei pilną ir buhalteriškai tikslią atskaitomybę iš T. Fondo surinktų ir veiklai išleistų sumų. Bet visos atskaitomybės knygos yra saugiai laikomos ir laikui atėjus vad. mūsų organai atsiskaitys prieš mūsų visuomenę.

— — — — —

Dabartiniu metu T. Fondas gyvena pereinamąjį ir kartu jo ateičiai lemiamąjį laikotarpį. Nuo to, kaip susitvarkys lėšų T. Fondui tolimesnis patikrinimas, priklausys ir tolimesni VLIKo bei V. Tarybos veiklos galimumai ir tolimesnės mūsų kovos už Lietuvos išlaisvinimo eigą. Trys veiksniai lemią dabartinę T. Fondo padėtį: baigiamas tremtinių įkurdinimas, mūsų senoji emigracija ir mūsų naujai įsikurdinę tremtiniai.

Tremtinių įkurdinimas greit bus baigtas. Vokietijoj pasiliks 3 — 4 tūkstančiai lietuvių, kurių didelį procentą sudarys senyvo amžiaus žmonės, paliegėliai bei invalidai ir vaikai. Dabar pajamos iš PLB Apylinkės Vokietijoj sudarys tik labai kuklią poziciją.

RAŠYTOJŲ ATSIŠAUKIMAS Į VISUOMENĘ

Brangūs Tautiečiai,

Lietuvis rašytojas nuo pirmosios mūsų knygos pasirodymo iki mūsų dienų dėjo ir tebededa pastangas ginti savo tautą nuo visų jai gresiančių pavojų ir drauge kurti veikalus, kuriuose atspindėtų pati tauta ir jos genijus, bet jam visada buvo sunku eiti savo pašaukimo pareigas, ir jis tai dažnai darė be pačios tautos paramos ir pritarimo. Visas praėjusios caristinės priespaudos laikotarpis rašytojui buvo kovos laikas, bet tik tos jo kovos dėka tauta galėjo sulaukti laisvės, kurią šiandie vėl svetimi tironai kojomis mindo. Šiandie ir vėl liet. rašyt. paėmė plunksną tai pačiai kovai, dėl to visai geros valios lietuvių visuomenei turėtų rūpėti, kad gyvenimo reikalai neišmuštų rašytojui plunksnos iš rankų.

Rašytojas turi būti, kaip kūdikis, laukiamas, mėgiamas ir puoselėjamas. Kaip ir kokio mes jo lauksime, tokį jį ir turėsime. Jei mes jį maitinsime trupiniais, tai trupinius ir turėsime. Su širdgėla reikia pripažinti, kad mūsų visuomenė labai menkai vertina savo talentus. Talentas yra dangaus dovana; jei mes juos užkasime, nuslopinsime ar sunaikinsime, tai laikas mus už tai pasmerks. Tikrumoje kūrėjas, kaip Izraelio dvasiškiai, turėtų būti tautos išlaikomas, jis turėtų būti jos garbė ir pasididžiavimas.

Esame maža tauta ir mūsų kūrėjui visada bus sunku ir beveik neįmanoma iš savo pašaukimo gyventi, dėl to mes turėtume pasekti norvegų pavyzdžiu, kurie, remdami talentus, aukštai iškėlė savo literatūrą ir kitus menus ir tuo būdu patys save svetur išgarsino.

Reikia pasidžiaugti, kad dabar jaučiamas tūlas susirūpinimas mūsų raštu: Čikagoje viena literatūros mylėtojų draugija ir vienas mecenatas paskyrė premijas novelei. Tai labai gražūs mostai: juos reikėtų sveikinti ir duoti pavyzdžiu kitiems. Deja, tos premijos labai mažos. Nenorime tuo užgauti nuoširdžių mūsų rašto rėmėjų ir mylėtojų, bet smulkios ir pritiktinės premijos reikalo neišspręs, reikia, kad tais pavyzdžiais pasektų visa geros valios visuomenė ir visi prie mūsų rašto ir kultūros paakinimo žygio prisidėtų.

Mes savo tarpe neturime tokių turtuolių, kurie raštui galėtų skirti šimtus ar dešimtis tūkstančių. Tačiau, jei mūsų visuomenė giliau suprastų rašto ir kitų menų svarbą tautai gyvenamuoju momentu ir pagal išgales paremtų, mes galėtume sulaukti didelių ir vertingų veikalų, kuriais tauta galėtų didžiuotis.

Mes labai dažnai pro pirštus į tuos dalykus žiūrime, laikome raštą niekais ir pasakomis, bet tik todėl mes negalime didelių dalykų sulaukti, kad mūsų rašytojai negali skirti savo pašaukimui visų pastangų ir viso gyvenimo.

Lietuvių Rašytojų Draugija nori mūsų ugdymo žygį organizuoti platesniu mąstu. Nori sudaryti fondą, iš kurio galėtų skirti didesnę metinę premiją už geriausį pasirodžiusį literatūros veikalą ir medžiagiškai paremti bent tuos autorius, kurie dėl amžiaus ar nesveikatos nepajėgia savo likimu pasirūpinti.

Tai yra rimtas ir visos išblaškytos tautos reikalas, dėl to mes šiuo raštu kreipiamės į visus geros valios tautiečius ir į visas kultūrines bei visuomeninės draugijas, prašydami aukomis paremti lietuvius rašytojus, kovoje dėl lietuviško rašto ugdymo ir politinės nepriklausomybės atgavimo.

Lietuvių Rašytojų Draugijos Valdyba — J. Aistis, St. Santvaras, J. Tysliava, Bern. Braždžionis ir F. Kirša.

P. S. Aukas prašome siųsti Draugijos iždininko vardu: **Mr. F. Kirša, 928 E. Broadway So. Boston, Mass.**

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

NAUJI KOMISARAI

Paskutiniu metu LTSR-e Maskva įvykdė kai kuriuos liaudies komisarų (dabar vadinamų "ministrais") pakeitimus. Drg. Čistiakovas Aleksiejus, Michailo sūnus, paskirtas LTSR ministerų Tarybos pirmininko pavaduotoju (pirmininku tebėra M. Gedvila). Drg. Augustinaitis Vladislovas, Josifo sūnus, atleistas iš LTSR tarybinių ūkių ministro pareigų ir paskirtas LTSR žemės ūkio ministru. LTSR tarybinių ūkių ministru paskirtas drg. Mamajevas Dimitrijus, Aleksiejaus sūnus.

Naujas plano komisijos pirmininkas

LTSR aukščiausios Tarybos Prezidiumo įsaku iš 1950. VIII. 25 d. drg. Petrovas Aleksiejus, Michailo sūnus paskirtas Valstybinės plano komisijos pirmininku. (Tiesa, 1950. VIII. 27, No. 203).

MGB-istas Guzevičius scenoje

Į "rašytojus" išvirtęs politinis komisaras, Guzevičius, paskutiniu laiku pasidarė ir "dramaturgu". Jo "Kalvio Ignoto teisybė" suvaidinta scenoje. Pastatymui vadovavo K. Kymantaitė ir A. Kernagis. Dailininkas — J. Surkevičius.

— Kaune pastatyta J. Gustaičio pjesė "Į šviesią ateitį", vaizduojanti kolchozų augimą Lietuvoje. Pastatymą režisavo pats autorius, dekoratorius — jaunas dailininkas V. Banaitis. Jaunimo teatre pasirodė J. Čyžiaus pjesė "Išlaisvinta jaunystė", Klaipėdoje — J. Marcinkevičiaus "Didžiuoju Keliu", kurią pastatė J. Miltinis. Ir A. Pakarklis neatsiliko. Jo pjesė "Pakilęs Miestas" pasirodė Šiauliuose J. Seino režisūroje, dail. M. Percovas.

Nusipelnę gydytojai

Liepos 21 dienos proga bolševikams daugiausia nusipelnę gytojai pagerbti suteikiant jiems "LTSR nusipelniusio gydytojo" vardą: Doc. Ign. Bujakui, Chackeliui, S. Chaimo Kibarskiui, Pranui Norkūnui, prof. J. Šopauskui.

Prieš Ameriką

Iš pakartotinai gautos liepos mėn. pabaigos ir rugpiūčio mėn. vidurio lietuvių kalba spausdinamos tarybinės spaudos skilčių matyti, kad bolševikų vedama priešamerikinė akcija dar labiau sustiprinta. Negalėdami išugdyti priešamerikoniškų tendencijų, suaugusių lietuvių tarpe, pradėjo ją vesti per mokyklas.

Kulia naktimis

Būsimojo karo ruošai, kurį, beabejo, bandys sukelti Sovietų Sąjunga, labai reikalingos didesnės maisto produktų atsargos. Pasėkoje, šiais metais Lietuvoje bolševikų pareigūnai stengėsi ištraukti iš kolchozų kiek galima daugiau grūdų. Su ypatinga partijos pareigūnų priežiūra visi javai buvo suvežti į kolchozų klojimus, be atodairos iškuliami ir tuojau raudonosiomis gurguolėmis suvežti į valstybinius sandėlius, paliekant tik mažą jų kiekį sėklai ir kolchozininkų reikalams. Daugelyje Lietuvos vietų organizuotas naktinis kulimas. Kolchozininkai turėjo vargti dienas ir naktis, kol javai buvo iškulti ir išgabenti.

Telegrama iš Kauno į Daujėnus per 3 dienas

Nekartą spaudoje ir per radiją sovietai gyrėsi Lietuvoje nepaprastai išplėtę pašto tinklą ir pagreitinę laiškų bei telegramų pristatymą. Tačiau praktika nuo propagandos žymiai skiriasi. 1950. VIII. 26 d. "Tiesa" pati nurodo faktus, kad iš Vilniaus pasiųsta telegrama liepos 26 d. pasiekusi Daujėnus tik liepos 29 dieną, taigi ėjusi 3 dienas. Ir tai dar buvusi nepaprasta, bet "skubi telegrama". TSRS Ryšių ministerijos įgaliotinis prie LTSR ministrų Tarybos drg. Belianinas šį faktą patvirtinęs. — Mums atrodo, kad būtų galima žinią iš Vilniaus į Daujėnus per tris dienas atnešti pėščiomis...

Kiauri sandėliai

Visa bolševikinė spauda be atodairos ragina Lietuvos kolchozus skubiai suvežti į valstybinius sandėlius savo grūdus Tačiau iš "Tiesoje" atspausdintų korespondencijų matyti, kad ir tie patys sandėliai nėra kaip reikiant paruošti. Štai kaip "Tiesos" korespondento žodžiais (Nr. 199-50. VIII. 23) atrodo Radviliškio grūdų centriniai sandėliai: "Stogai kiauri grindys nesutvarkytos, grūdų valymo mašinos neaprūpintos pilnu sietų komplektu, grūdų valymo aikštelė neparuošta" Negeriau ir kitur: "Baisiogalos grūdų paruošų punkte sandėliai "atremontuoti", bet sandėlyje Nr. 1 per stogą teka, sandėlis Nr. 7 visiškai netinka grūdams laikyti. Kėdainių grūdų paruošų punktas neparengė galutinai technikinės bazės grūdams priimti. Sandėliuose, kur laikomi grūdai, sienos šlapios. Grūdai, žinoma, dėlto genda. Dviejų sandėlių stogai kiauri. Joniškio grūdų paruošų punkto direktorius drg. Marčenko nurodė ataskaitoje, kad punkte pilnutinai parengta technikinė bazė. Tuo tarpu sandėlių Nr.Nr. 5, 8, 10 stogai nesutaisyti, sandėlyje Nr. 3 reikia dėti naujas grindis, sandėliai nedezinfekuoti".

AKTUALIAISIAIS KLAUSIMAIS

Džiaugtis ar liūdėti?

NAUJO DIENRAŠČIO SULAUKUS

Prieš kelias dienas į rankas pateko pirmasis naujojo dienraščio numeris. Jis leidžiamas Brooklyne ir vadinasi "Žinios". Leidėjas — Petras Lisauskas. Naujasis dienraštis yra mažo formato, 8 puslapių. Atseit jis yra vieno "Lietuvių Žinių" lapo didumo.

Neteko, deja, gauti kitų dienraščio numerių, tačiau į pirmąjį numerį pažvelgus susidarė labai liūdnas įspūdis. Jau pats faktas, jog dienraštis yra vieno normalaus laikraščio lapo didumo daug pasako. Gal ne laikas dabar duoti pilnesnę naujojo dienraščio recenziją, tačiau jei jis ir toliau pasirodys toks koks išėjo pirmasis numeris, jis savęs nepateisins. Nors laikraštis savo "Kvieslyje" į skaitytojus ir pabrėžia, jog jo svarbiausias tikslas bus informacija, tačiau tenka labai suabejot ar jis tinkamai galės tai įvykdyti. Pagaliau kalbant atvirai, mes turime du dienraščius, kurie savo skaitytojus ir toli nuo Cikagos pasiekia kitą dieną. Labai tenka suabejoti ar "Žinios" sugebės pasiekti prenumeratorių, gyvenančį Bostone ar Pittsburghe anksčiau kaip "Draugas" ir "Naujienos". Jei jos to nepadarys, argi apsimoka prenumeruoti už tą pačią kainą(!) vieno lapo dienraštuką, kai už tuos pačius 7 dol. skaitytoją lanko puikus, net keliolikos puslapių didumo dienraštis iš Čikagos, kuriame be informacinių žinių telpa dar ir geri literatūros, kalbos ir kt. skyriai. Juk "Draugo" šeštadienio priedo vienas straipsnis užimtų mažiausiai 4 puslapius "Žinių". Argi jos galės tokius straipsnius talpinti. Ne. Tai kas jose tilps? Dvidešimt trumpų žinučių, 5 skelbimai ir daugiau niekas.

Tenemano laikraščio leidėjai jog šių eilučių autorius bandė juos pulti. Anaiptol. Sumanymas labai gražus, tačiau jo vykdymas neišlaiko jokios kritikos. Laikas pagaliau suprasti, jog mes ir taip turime per daug laikraščių ir naujų steigimas (ypač tokių mažuliukų) tėra tik skaitytojų nervinimas ir pinigų į balą mėtymas.

Užkabinus ši taip opų lietuviškosios spaudos Amerikoje klausimą, negalima pro jį praeiti tylomis. Jį šių eilučių autorius kelia nebe pirmą kartą. Neseniai jo straipsnis šiuo klausimu tilpo "Darbininke" ir rado tinkamo atgarsio net kituose laikraščiuose. Tuo pačiu reikalu neseniai pasisakė ir B. Babrauskas "Drauge". Reiškia reikalas yra aktualus ir reikalingas didesnio dėmesio.

Šiandien daugelis jau kartoja, jog laikraščių JAV jau turime pakankamai. Gal jų yra net perdaug. Tačiau jau seniai čia einantieji laikraščiai yra giliai įsiveržę į tam tikros visuomenės dalies gyvenimą ir jų uždarymo ar sujungimo klausimai svarstytini labai atsargiai nors tokiai operacijai pavykus pasekmės būtų tikrai teigiamos. Tačiau spaudos gerinimo vardu uždaromi ar jungiami senieji laikraščiai padėties neišgelbės, nes beveik kas mėnesį atsiranda kaip "Pilypas ir kanapių" koks nors naujas laikraštis. Naujų laikraščių leidimas tad ir sudaro pirmutinę lietuviškosios periodinės spaudos problemą. Tiesa, džiaugėmės "Aidų" pasirodymu, gražiaja "Eglute", nes jų Amerikoje mums labai trūko. Džiaugtumėmės ir stipriu periodiniu žurnalu anglų kalba, kuris galėtų tinkamai atstovauti lietuvišką mintį netik angliškai skaitančių lietuvių tarpe, bet ir pačių amerikiečių. Šis klausimas taip pat buvo pakartotinai keltas ir nesulaukė nė menkiausio dėmesio. "Eglutė", vienintelis vaikų laikraštis baigia nuvysti, nes vaikų lietuviškas auklėjimas yra "menkas dalykas". Deja, tai yra faktas. Užtai "seniai" apsirgo laikraščių manija. Kaip grybai po lietaus dygsta vis nauji laikraščiai, kurie "suėda" dideles pinigų sumas ir pagaliau užsidaro. Argi verta taip švaistyti pinigais. Jei leidėjai turi per daug pinigų ir nori būtinai juos paaukoti lietuvybės iždan, aukų dėžutės nereikia ieškoti. Rašytojai skursta ir prašo paramos, nes jų knygos kelinti metai rankraščiuose trūnija; "Čiurlionio" ansamblis, grubiai kalbant kone iš proto eina, dienomis ir naktimis dirbdamas; būrys aktorių Čikagoje naktis nemiegojo, gražiausius planus paruošė, kurių įgyvendinimui reikia tik truputį pinigų... Jie visi atkišę aukų dėžutes laukia lietuviškosios visuomenės paramos. Deja, jos nėra, kai tuo tarpu nauji laikraščiai dygsta. Iš tikrųjų mums reikia netik laikraščio. Reikia ir knygos, ir choro, ir teatro. Kažin ar lietuviškoji visuomenė nukentėtų, jei naujam laikraščiui leidžiami pinigai būtų paskirti teatrui ar chorui paremti. Netik nenukentėtų, bet dvigubai praturtėtų, nes ką padaro teatras ar choras, to nepadarys joks laikraštis. Džiaukimės savo gausia spauda, tačiau neužmirškime, jog ir spauda dar ne viskas, jog reikalingi kitoki kultūriniai sambūriai, atlieką nemažesnį uždavinį kaip spauda.

A. Erdvilas

MŪSŲ SKAUSMAI PASAULIO SPAUDOJ

DIPLOMATŲ PROTESTAI SUSILAUKĖ PRIPAŽINIMO

"Chicago Herald - American" 1950. VIII. 10 d. gražiai paminėjo Pabaltijo valstybių okupacijos dešimtmetį, paskelbdamas ilgą straipsnį su antrašte "Pavergtųjų Pabaltijo tautų šauksmas". Laikraštis nurodo, kad jau A. A. Prezidento Ruzvelto aktu 1940 metais buvo pasmerkta sovietų agresija Pabaltijo valstybių atžvilgiu. Lietuva, Latvija ir Estija JAV-bių esančios pripažistamos nepriklausomomis ir jų senieji diplomatai turį pilnas teises. Tie diplomatiniai atstovai, nurodo laikraštis, Pabaltijo valstybių okupacijos dešimtmečio proga teikę specialų memorandumą Ministeriui Dean Achesonui. "Dabar, po 10 metų brutalios iranijos, Baltijos tautos iš naujo reikalauja laisvės ir teisingumo." Toliau laikraštis, pasiremdamas memorandume pateikta medžiaga, nurodo, kad jau seniai Pabaltijo kraštai netekę visų žmogaus laisvių, gi sovietizacijos programa esanti vykdoma labai smarkiu tempu, masinės gyventojų deportacijos vedamos metodiškai ir apgalvotai.

Baigdamas laikraštis pažymi, kad bolševikų sistemingai tęsiamas laisvės išniekinimas Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje aiškiai įrodąs, kad buvusio JAV prezidento Hooverio pasiūlymas reorganizuoti Jungtinių Tautų Organizaciją, kurioje jau nebebūtų Rusijos ir jos satelitų, esąs visiškai pribrendęs reikalas.

Šveicarų vyskupai prieš bolševizmą

neseniai paskelbė aštrų Šveicarijos krašto katalikų vyskupų ganytojiškos konferencijos metu paskelbtą ganytojišką laišką

Šveicarų spauda (La Liberte 1950. IX. 18 ir kt. laikraščiai) tikintiesiems, antrašte "Persekiojama Bažnyčia", kuriame aštuoni vyskupai supažindina vietos Katalikus su šiurpia R. Katalikų bažnyčios būkle Sovietų okupuotuose kraštuose.

Vyskupai priminę tikintiesiems baisius krikščionių persekiojimus pirmaisiais krikščionybės amžiais, prieina ir prie dabartinių persekiojimų Ukrainoje, Pabaltijo kraštuose, Lenkijoje, Čekoslovakijoje, Vengrijoje, Rumunijoje, Bulgarijoje, Jugoslavijoje ir Albanijoje. Vaizdingu būdu — konkrečiais skaičiais pavaizduoti bažnyčios nuostoliai deportuotais ir nužudytais dvasininkais. Vien Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje Bažnyčia netekusi apie 1.000 dvasininkų ir vienuolių, kurie esą nukankinti ir deportuoti.

Neužmiršta Vyskupo Paltaroko

"New Yorker Staat-Zeitung", didžiausias krašto laikraštis vokiečių kalba, 1950. IX. 6 d. numeryje pirmame puslapyje paskelbė iš Vatikano miesto gautą žinią apie galimą iš bolševikų pusės 75 metų amžiaus senelio vyskupo K. Paltaroko nužudymą. Laikraštis šia proga priduria, kad ir kiti Lietuvos dvasininkai buvę arba nužudyti, arba deportuoti.

Ryškinamas rusų imperializmas

Daugeliu atvejų JAV spauda iškelia rusų imperialistinę politiką, apie ką anksčiau dažniausia vengdavo aiškiai išsitarti. CHICAGO TRIBUNE paskelbė savo bendradarbio J. M. Radzianski M. D. šiuo reikalu straipsnį, kuriame tarpe kitų caristinės Rusijos kėslų, pamini ir jos įvykdytą senosios Lietuvos valstybės okupaciją. Visa tai buvę daroma "slavų tautų išvadavimo" vardan. Autorius nurodo, kad šiuo metu, išsibaigus "slavams", ruošiamasi "išlaisvinti" ir anglo — amerikonų kraštus. Paskutinio tūkstančio metų bėgyje Rusijos imperializmas nesąs pasikeitęs.

Mūsų senoji emigracija, tiek daug aukojusi ir politinei mūsų kovai paremti, ir tremtiniams šelpti, pradeda "pavargti". Mes norime tikėti, kad senajai mūsų emigracijai dar ilgam užteks jos dosnumo Lietuvos reikalui, bet tai tebūtų jos geros valios gražus pasireiškimas. Jai dėti ir toliau mūsų kovos finansavimo naštą neturime pagrindo ir moralinių motyvų.

Buvo daug vilčių dėta į mūsų naujai įsikurdinusius tremtinius. Buvo laukta, kad jie, pastoviai uždarbiaudami, galės ir norės stipriau paremti T. Fondą. Tie lūkesčiai tik iš dalies pasitvirtino. Naujoji mūsų emigracija ir dabar nuoširdžiai aukoja aukų vajų progomis. Bet tų aukų neužtenka parūpinti mūsų vedamai kovai pastoviai ir pakankamas lėšas. Atsižvelgiant į vis didėjantį santykių tarp Rytų ir Vakarų įtempimą, atrodo, neišvengiamą konflikto artėjimą, VLIKo ir V. Tarybos veikla turi būti kiek tik galima stiprinama. Kartu ji turi būti pastovi, numatyta ilgesniam laikui ir planingai vykdoma. Tas tuomet tebus galima, kai T. Fondo pajamos bus pastovios.

Pastovios T. Fondo pajamos vienu būdu tegali būti patikintos — pastovių savanorišku, bet kiekvienam lietuviui moraliai privalomu apsidėjimu Lietuvos laisvinimo reikalui. Senosios mūsų emigracijos tolinesnė parama yra jos geros valios reikalas. Bet mes — naujoji emigracija — bėgdami iš Lietuvos, palikome kraštą tokiu momentu, kada namie likusi tauta ryžosi iki galo išeiti kruviną Golgotos kelią. To mes neturime teisės niekuomet užmiršti, juoba, kad dabartinė ikrovė prašoko skaudžiausius numatymus. Ir jei norime paeisinti savo buvimą laisvuose Vakaruose, patikrinti sau teisę grįžti išlaisvinton Tėvynėn su ramiu sąžinės pajautimu, turime viską daryti, kas mums pajėgu, kad ir čia jaustumės mūsų tautos kovų dalyviais.

Tuo neatsisakomos pareigos pajautimu VLIKas ir V. Taryba remia savo finansinį planą parūpinti T. Fondui reikalingas lėšas. Jos turi būti parūpintos ilgesniam laikui, nes net ginkluoto konflikto atsitikimu niekas mūsų nežinome, kaip ilgai karas užsitęstų. Bus dar sunkiau, jei Vakarai nebus greitai Sovietų išprovokuoti imtis prieš juos ginklo. Ir dėl to pastovus ir nedelsiamas apsidėjimas T. Fondui remti yra mums griežtas būtinumas. Kiek mokėsime jį įgyvendinti, tiek bus patikrinta svarbiausi sąlyga Lietuvos laisvei ginti. Finansinis VLIKo ir V. Tarybos planas skiria kiekvienai mūsų emigracijos kolonijai jos kasmet įmeštiną į T. Fondą sumą. Jei nestigsime nuoširdaus pasiryžimo, jos nebus sunku pastoviai mobilizuoti.

Dėl to noriu baigti, kuo esu pradėjęs. Lietuvi, remk T. Fondą pastoviai ir nuoširdžiai! Į T. Fondą dedamas Tavo skatikas bus liūdininkas, kad lietuvių tautai sunkiausioj valandoj buvai kartu su ja ne tik širdim, bet ir veiksmu. Nevėluok! Vis labiau audrėjančioj pasaulinių įvykių raidoj tiek palenksime Lietuvos likimą mūsų siekimų kryptim, kiek Lietuvos laisvinimo reikalui mokėsime parodyti pasišventimo, kietos ištvermės ir nepailstamo veiklumu. Tam yra reikalingos ir lėšos. Ir dėl to globok T. Fondą, kad jis pajėgtų atlikti jam skirtą uždavinį.

(pas.) Prof. J. Kaminskas, Tautos Fondo Valdytojas, Lederstr. 94, (14b) Reutlingen, Germany.

AR RUSAI GALI MUS SUMUŠTI?

(LAISVAI ATPASAKOTAS EUGENE TILLINGER STRAIPSNIS. TILPĘS "LIBERTY", SPALIO MĖN. 1950 M. ŽURNALE)

(Tąsa iš pereito Nr.)

Vokiečių komunistai ištikimi Kremliaus linijai

Kremliaus viešpačiai nustato veikimo gaires kiekvieno krašto komunistų partijai. Pereitame "L. Ž." numeryje buvo pavaizduotas tas kelias, kuriuo Stalinas bando eiti, kad laimėjus buvusių nacių simpatijas. Aklai sekdami Kremliaus liniją ir vokiečių komunistų vadai bando pataikauti buvusiems komunistų skerdikams -- naciams. Pavyzdžiui vokiečių komunistų vadas Walter Ulrich, Maskvos auklėtinis vienoje savo kalboje taip pasakė: "**Klausimas kas buvo nacis ar kas nebuvo, partijoje daugiau nebediskusuojamas. Dabartiniu laiku svarbu tik vienas dalykas: ar asmuo yra taiką (suprask sovietinę. Vert.) mylintis ir ar jis nori suvienytos (Sovietų valdžioje) Vokietijos?** Mes daugiau neklausiame ar jis turėjo kokios nors partijos bilietą, ar priklausė nacių partijai".

Vokiečių komunistų partijos oficialiame pareiškime skaitome:"**mes esame pasiruošę kooperuoti su visais vokiečių tautos patriotais, neišskiriant nacių partijos narių ar buvusių jų armijos karių".**

Sovietų zonoje ant namų sienų išrašyti šie komunistų šūkiai: "**Mes apeliuojame į visus persekiojamus Vakarų Vokietijos, buvusius nacių partijos narius ir kviečiame grįžti į rytinę Vokietiją, kur būsite priimti kaip draugai ir broliai"**

Talkon kviečia ir monarchistus

Komunistai rytinėje Vokietijoje bando susidraugauti netik su buvusiais naciais, bet ir su dešiniaisiais reakcionieriais — monarchistais. Labiausiai išgarsintas asmuo rusų zonoje Vokietijoje, yra ponas Georg Dertinger, rytinės Vokietijos užsienių reikalų ministeris. Beveik kasdien vokiečių komunistų spaudoje užtiksi riebiomis raidėmis garsinamą pono Dertinger vardą. Bet ta pati spauda niekuomet nei puse žodžio neužsimena apie pono Dertinger praeitį. Ji užmiršta, kad, Dertinger buvo aršus monarchistas, ar artimas draugas Franz von Papen ir vienas iš nacionalistų partijos Stahlhelm vadų. Goebelsas — nacių propagandos ministeris buvo paskyręs poną Dertinger užsienio spaudos biūro vedėju.

Sovietų Rusijos atstovai parinko Dertinger rytinės Vokietijos užsienių reikalų ministeriu tik dėlto, kad jis turi nepaprastai gerus ryšius su labiausiai konservatyviškais vokiečių armijos sluoksniais ir per juos jis gali prieiti prie buvusių vokiečių armijos generalinio štabo karininkų.

Su pagalba antrosios savo žmonos baronienės von Neuenštein jis gali net susisiekti su įtakingais katalikų sluoksniais Bavarijoje.

Geštapininkai Sovietų tarnyboj

Pagaliau net kaikurie nacių geštapo vadai yra įsigiję Stalino malonę. Toks Adalbertas Baumler, buvęs garsiojo čekų koriko geštapo vado Heydrich pagelbininku, dabar vadovauja rusų zonos vokiečių saugumo policijai.

Kitas žymus geštapo viršininkas Leo Lange dabar vadovauja rytinės zonos vokiečių kontražvalgybai. Dr. Karl Clodius, Hitlerio patarėjas ekonominiuose reikaluose dabar yra patarėju prie kominformo.

Sovietų užsienio politikos pagrindas

Leninas kartą yra pasakęs: "**kas kontroliuoja Vokietiją, tas kontroliuoja Europą, o per ją ir visą pasaulį". Šis Lenino pareiškimas sudaro tą pagrindą ant kurio sovietai grindžia savo užsienio politiką.**

Vaduodamiesi ta politika Sovietų lyderiai jau 1922 metais, Rapallo mieste, buvo sudarę slaptą sutartį su Vokietijos respublika. Vėliau, 1939 metais, Maskvoje buvo pasirašytas Stalino — Hitlerio paktas, atidaręs duris antrajam pasauliniam karui. Kaip faktą reikia konstatuoti, kad Sovietų lyderiai niekuomet neslėpė savo simpatijų Vokietijai. Štai 1939 metais spalio mėn. Molotovas tiesiai pareiškė: "mes rusai visuomet laikėmės nuomonės, kad stipri Vokietija yra būtina pastoviai taikai pasaulyje išlaikyti". Dešimčia metų vėliau, 1949 m., taipgi spalio mėn., pats Stalinas pareiškė, kad rusai ir vokiečiai "**turi didžiausias galimybes atlikti pačius žymiausius pasaulinės reikšmės veiksmus Europoje".**

Vokiečiai realistai

Vokiečių militaristai niekad neužmirš, kad dėl Kaizerio Wilhelmo ir Hitlerio klaidingos užsienio reikalų politikos, neprisilaikant geležinio Kanclerio Bismarko patarimų, niekuomet nesusipykti su Rusija, Vokietija, bėgyje 30 metų, buvo net du kartu sumušta.

Todėl vokiečių nacionalizmas dar kartą atsikreipė į rytus, kada sovietai, savo revoliucinių tikslų vedami, bando pasinaudoti šiuo vokiečių nacionalistų sentimentu. Maskvos strategija dar kartą sudaro progą vokiečių nacionalistams suvienyti Vokietiją, Kremliui jų žygius atvirai laiminant.

Ką rusai galėjo vokiečiams pažadėti?

Autoriaus rankose yra įdomus dokumentas, rašytas vokiečio karininko, iš rusų belaisvių stovyklos savo giminaičiui Vokietijoje. Tame laiške vokiečių karininkas, žvelgdamas į visus pokarinius įvykius iš istorinio taško, net nesipiktina rytų Prūsijos atskyrimu nuo Vokietijos ir priduria: "**ką visi tie sienų pakeitimai reiškia, jeigu mes atsistojame Rusijos pusėje, ir tas istoriškas posukis atidengia mums plačiausias perspektyvas, savo didumu tepalyginamas tik su senovės Romos Imperijos užsimojimais.**

Istorikams rašantiems apie 2000-tuosius metus, labiausiai imponuojantis bus tas istorijos faktas, kad mūsų laikų rytų Europos tautos, vadovaujamos slavų bus teisingai supratusios savo istorišką misiją ir įsikūrusios tose žemėse, kurias istorija buvo rezervavusi dėl jų. Rusai jau pastumėjo savo vakarinius rubežius 156 mylias pirmyn. Tą patį padarė ir lenkai. Tad belieka ir mums vokiečiams įvykdyti savo istorišką paskirtį ir pastumėti Vokietijos rubežius į vakarus, pasiimant tas žemes, kurias istorija yra mums paskyrusi".

Kitais žodžiais tariant **Prūsų militaristai ir naciai tiki, kad Vokietija, sąjungoje su Rusija, gali atsiekti tai ko neįstengė nei Kaizeris Wilhelm, nei Hitleris — daugiau erdvės (lebensraum) vakaruose.**

Tai yra kaina, kurią Stalinas yra pasiryžęs sumokėti savo dabartiniams partneriams naciams ir Prūsijos militaristams. Rusai, kad įvykdyti aukščiau minėtus planus Europoje, yra reikalingi **vokiečių technikų pagalbos, vokiečių mokslininkų smegenų ir vokiečių kareivio bendradarbiavimo.** Stalinas yra pasiruošęs pasirašyti su Vokietija trečiąją sutartį, tuojau kaip tik ji bus "suvienyta", žinoma, Rusijos protektorate. Gal būt netoli jau ta diena, kada naujoji vokiečių raudonoji armija — "Liaudies Policija", plevėsuojant senosioms militaristų vėliavoms ir grojant senuosius prūsų junkerių maršus, įžygiuos į vak. Vokietiją. Tada buvusieji nacių generolai paskelbs vokiečiams, kad jie atėjo jų išvaduoti iš karo kurstytojų ir kapitalistų nagų. Toje operacijoje tikriausiai nedalyvaus nei vienas rusas, kad parodyti pasauliui, jog čia vien vokiečių vidaus reikalas.

Planai, ginklai ir amunicija beabejo bus rusų, o laiką žygiui nustatys pats Kremlius.

Laisvai vertė: **S. Gabaliauskas**

Vertėjo prierašas:

Amerikos vyriausybė ir karo vadai turės padirbti, kad aukščiau minėtoji rusų — vokiečių santarvė niekuomet neįvyktų. O jeigu neatsižvelgiant į nieką vokiečių militaristai, rusų paskatinti, pradėtų savo žygį į vakarus, Jungtinių Tautų kariuomenė turėtų iškelti naciams tokią pat pirtį kokią neseniai iškelė Korėjos komunistams.

VOKIETIJOS TREMTINIŲ ŠVIETIMO REIKALAI

AUKLĖJIMO PROGRAMA PO 1950 M. BIRŽELIO MĖNESIO 30 DIENOS

Laikinas įsakymas Nr. 83 apibrėžia organizacijos nusistatytą veikimo kryptį, laiduojančią, kad pagrindinis auklėjimas yra išplėstas pabėgėliams ir išvietintiem asmenim. Tačiau nuo 1950 m. birželio mėn. 30 d. kada aprūpinimas ir išlaikymas bus nutrauktas tiems asmenims, kurių įkurdinimas negalės būti užbaigtas iki IRO veiklos pabaigos, dabar yra būtina kuo rūpestingiausiai nustatyti, kurių asmenų auklėjimą IRO tęs po šios datos. Į šią grupę įeina asmens skirstytini į keturias kategorijas:

1. Vaikai šeimų ne IRO kontroliuojamuose legeriuose.

Yra aišku, kad organizacija neturės galimybės tęsti auklėjimą tos grupės vaikų po birželio mėn. 30 d. Kadangi tie asmenys yra įkurdinami Vokietijoje, yra esminis reikalas, kad jų vaikai lankytų vietines vokiečių mokyklas. **Jokiu būdu nesuprantamas kai kurių tėvų noras mokyti vaikus gimtosios kalbos vietinėse mokyklose, kurios turi savo praktikuojamą auklėjimą.** Po birželio mėn. 30 d. IRO jokiu būdu negalės rūpintis auklėjimu tos grupės ir suinteresuotos tautinės grupės turi būti painformuotos, kad minėtu reikalu rūpintųsi patys tėvai.

2. Vaikai IRO legeriuose, kuriuos išlaiko organizaciniai centrai.

IRO tęs auklėjimo programą tuose legeriuose. Tos šeimos, kurios savo vaikus norės siųsti į vietines mokyklas, galės tai daryti, bet mokyklos kitiem vaikam veiks pačiuose legeriuose.

3. Vaikai pereinamuose legeriuose.

Kadangi laiko tarpas, kurį šeimos tuose legeriuose praleis, bus labai įvairus, daugelių atvejų labai trumpas, negali būti sudarytas pastovus auklėjimo planas. Auklėjimo programa, atsižvelgiant į vietines sąlygas, turi būti nustatyta kiekvienoje arejoje, kad vaikų auklėjimas nenukentėtų. Siūlytina, pavyzdžiui, kad šis laikas būtų išnaudotas pakartojimui išeitų dalykų ir paruošiant gyvenimui naujame krašte. Tačiau jokia pastovi auklėjimo programa nenustatoma.

4. Universitetų studentai.

Aplinkraštis, šaipos reikalu IRO (HCM) (WEL) 51 nurodo organizacijos galutina nusistatymą universitetų studentų atžvilgiu ir įspėja juos, **kad negali laukti jokios materialinės paramos po 1950 birželio mėn. 30.** Tačiau Vokietijoje yra galimybės, kad Auklėjimo Komisija prie Aukštųjų Komisarų įstaigos galės padėti išimtinais atvejais tiems studentams, kuriems įgytas mokslo laipsnis sudarys geresnes sąlygas **įsijungti į vietinį ūkį.** Atitinkami valdininkai yra įpareigoti pranešti visus tokius atvejus Auklėjimo Komisijai prie Aukštųjų Komisarų įstaigos, rekomenduojant tuos atvejus, kur pagalba yra būtinai reikalinga.

AMERIKOS GYNYBA STIPRIOSE RANKOSE

Matant gen. Marshallį JAV gynybos sekretoriaus poste, nelieka abejonės kas yra Pentagono "bosu". Tie kurie juokiasi, jog Marshallis yra per senas, dabar turės susičiaupti. Johnsonui sėdint gynybos sekretoriaus kėdėje jis beveik visuomet tvirtindavo aviacijos, armijos ir laivyno sekretorių nutarimus. Dabar gi "okei" žodis netaip lengvai bus išgirstas ir gen. Marshallio lūpų.

RUSIJA TYLI APIE PENKMETĮ

Šiemet baigiasi sovietuose taip madingas penkmečio planas, tačiau didžiausiam visų susidomėjimui Maskva apie naująjį penkmetį tyli. Spėjama, jog tokių planų propaganda neranda nė menkiausio atgarsio darbo verguose, į kuriuos paversta rusų tauta.

AUSTRALIJOS KEISTENYBĖS

BRONIUS ZUMERIS

Kiekvienas kraštas turi ką nors specifinio ir originalaus. Mokyklos suole ir, geografijos vadovėliuose daugiau ar maziau susipažįstame su kiekvieno krašto specifiniais bruožais. Tačiau iš visų girdėtų kraštų bei atskirų pasaulio žemynų šykščiausios žinios, turbūt, buvo ir yra apie kengūrų žemę ir laukinių kralikų rojų — Australiją.

Jau žengiant pirmuosius žingsnius Australijoje, europietį — ateivį nustebina neaprėpiami tyrlaukiai priaugę skurdžių medelių ir krūmų, po kuriuos vaikiojasi niekeno nesaugojamos ilgavilnių avių, puslaukinių karvių bandos ir nerūpestingai šokinėja minios laukinių kralikų.

Australijos augmenija labai vertinga. Augmenijos spalva, daugumoje, ruda. Pvz. pievos yra ne žalios, bet rudos spalvos, kas ateivį pradžioje nuteikia gana liūdnai. Negausi ir gyvūnija. Tačiau tiek augmenija, tiek gyvūnija pasižymi nepaprastu originalumu. Keliauji pvz. tuščiais plotais ir sutinki nekaltą gyvuliuką, bet tokį keistą, kad būdamas ir neblogas žinovas turėtum kietai pagalvoti, norėdamas bent apytikriai nustatyti, kokias jis pareigas eina Aukščiausio leistoje kūrinijoje.

Bendrai ateivis Australijoje dažnai turi būti pasiruošęs netikėtumams ir keistenybėms. Saulė Australijoje pietų metu randasi ne pietuose, bet šiaurėje. Iš pietų pučia šaltas ledinis vėjas; iš šiaurės — karštas. Metų laikai yra atvirkščiai negu Europoje. Mes pratę matyti medžius, kurie metų laikotarpiais mėta savo lapus. Australijoje yra medžių, kurie meta ne lapus, bet žievę. Laukinės slyvos ir vyšnios augina maistingąjį vaisių ne aplink kevalą, bet kevale. Daugelis medžių savo lapų ašmenis atsukę į saulę, todėl po medžiais nėra pavėsio. Daugelis krūmų čiulpia maistą ne šaknimis iš žemės, bet lapais iš nakties vėsumos. Yra kailiniuočių gyvių, kurie gimsta iš kiaušinių arba vyriškos lyties paukščių perinčių savo vaikus, o kas pagaliau nėra girdėjęs apie kengūras su ilgomis užpakalinėmis kojomis ir neproporcingai trumpomis pryšakinėmis, nešiojančias savo vaikus odinėje sterblėje ir Australijos čiabuvių ginklą "bumerangą", kuris išmetus grįžta į metėjo rankas atgal.

Australiją pirmieji atrado kiniečiai 15-a. Tačiau tikruoju Australijos atradėju yra laikomas anglų kap. Cook'as, kuris 1770 m. atvyko į dabartinį Sydnėjų ir čia iškėlė anglų vėliavą. 1787 m. anglai pasiuntė į Australiją pirmuosius kolonistus: 700 nusikaltėlių ir 30 prižiūrėtojų. Trečdalis nusikaltėlių pakeliui į Australiją mirė. 1788 metais atvežti į Australiją pirmieji Europos gyvuliai: 1 veislinis eržilas, 3 kumelės, 3 kumelaitės, 2 buliai, 5 karvės, 19 ožkų, 18 kalakutų, 29 žąsys, 142 vištos, 74 kiaulės, 35 antys, 29 avys ir 5 **kralikai.** Šiandien Australijoje yra: 1.195.000 arklių, 13.500.000 raguočių, apie 96.000.000 avių ir apie (taip manoma) 4 milijardai kralikų. Australijoje nėra plėšrųjų žvėrių, bet krašto rykštė yra šie judrūs gyvulėliai — kralikai. Apsaugoti Vakarinę Australiją nuo triušių antplūdžio, savo laiku buvo sumanyta nutiesti per visą Australiją 1 m. 20 cm. aukščio ir 7.900 km. tinklinę tvorą. Kada tvora buvo baigta, visų nustebimui, nežiūrint milžiniškų nuotolių ir didelių dykumų, milijonai kralikų jau kėlė įsikūrimo puotas Vakarinės Australijos ūkininkų laukuose.

Australijos gamtos stebuklas yra Š. Australijos pakrančių vad. Didysis Rifų Barjeras turintis 1000 km. ilgio. Barjerą sulipdė amžių bėgyje mažyčiai koralų polipai. Tai nuostabus, įvairiomis spalvomis žibantis ir keistas žuvų šešėliais mirgantis milžiniškas jūros pastatas.

Iš gamtos katastrofų paminėtinos sausros ir potvyniai. Tam tikrais perijodais Australijoje būna didžiulės sausros. Išdžiūsta žolė ir miškai. Išgaišta milijonai avių ir raguočių. Kadangi eukaliptų mediena yra nepaprastai kieta, tai išdžiūvę eukaliptų miškai riogso ištisus dešimtmečius teikdami kraštui vaiduoklišką vaizdą. Užtai nenuostabu, kad pirmasis įspūdis Australijoje dažnai būna toks, kad jautiesi atsidūręs ne žemėje, bet mėnulyje.

Sausrų metu kyla milžiniški gaisrai. Ugnis pašėlusiu greitumu užlieja didžiulius žemės plotus su gyvu ir negyvu turtu. Po sausrų paprastai kyla potvyniai. Skubančio vandens masės užlieja ištisas provincijas su kaimais, miesteliais ir gyvulių bandomis, o vandens srovės išrausia klaikias daubas ir upių vagas.

(Bus daugiau)

ALT "kryžiaus kare už laisvę"

New York (LAIC) — Nors "Laisvos Europos" Komitete Lietuva kol kas dar nėra atstovaujama, betgi to komiteto dabar vedamam "Kryžiaus Karo už Laisvę" vajuje visos trys Pabltijo tautos gražiai atstovaujamos New Yorke, Bostone ir kitur.

Spalių 8 d. parade New Yorke dalyvavo apie 600 latvių, estų ir Lietuvių. Nepaisant lietaus, eisenoje dalyvavo virš 3,000 asmenų. Taigi baltiečiai sudarė nemenką dalyvių nuošimtį.

ALT atstovas, LAIC direktorius, buvo pakviestas į Gen. Clay svitą ir į garbės tribūną, sykiu su Gubernatorium Dewey, Gen. Osborn, Miesto Majoru Impelliteri, ir kitais garbės svečiais, kurie paradą priėmė.

Po iškilmių Manhattan Center salėje, ALT atstovas adv. K. R. Jurgėla, Latvių Centr. Komiteto pirm. Harry W. Lielnors, ir Estų Švietimo Draugijos pirm. Simmerman, paprašė pasimatymo su gen. Clay. Pasimatymo tikslas bus praplėsti "Crusade for Freedom" veiklos programą "nukelti Geležinę Uždangą iš visur", įtraukiant lietuvius, latvius ir estus.

GEN. OMAR N. BRADLEY APIE KARĄ SU SOVIETAIS

Jungtinių Amerikos Valstybių karinio štabo viršininkas gen. Omar N. Bradley parašė straipsnį žurnalui "Combat Forces", kuriame jisai svarsto dabartinę tarptautinę padėtį ir karo galimybes. Jis tarp kitko nurodo, kad tokių lokalinių karų, kaip Korėjos, gali būti ir daugiau, ypač Azijoje. Generolas išvardina Siamą, Burmą, Afganistaną, Iraną, Iraką ir Turkiją, kaip galimus naujo karo židinius. Jie gali įsiliepsnoti kiekvienu metu, kurį komunistai ras sau tinkamu. Strategija čia esanti labai paprasta: blaškyti JAV ir kitų tautų karines pajėgas po visą pasaulį, kad jos negalėtų susitelkti į vieną vietą ir grasyti Sovietų Sąjungai.

Iš to viso gen. Omar N. Bradley daro dvi išvadas: 1. jis pareiškia, kad JAV galėsiančios teikti karinę pagalbą tiktai toms tautoms, kuriose bus noro kovoti su komunistų agresija; 2. jis pabrėžia, kad JAV neleisiančios savęs apgauti ir išmėtyti savo karines pajėgas po pasaulio užkampius, o tuo pačiu nukrypti nuo pagrindinio tikslo ir pavojaus.

Tai yra, be abejo, neoficialus generolo pareiškimas. Bet jis rodo, kad bolševikų užmačios suprantamos. Surasti kur nors naują "Korėją" ir išvengti pasaulinio karo jau būtų sunkiai įmanoma. Niekas nenorės vaikytis priešo, besidangstančio už kitų nugaros, bet ims ieškoti jo pačiame lizde.

Antra vertus, toks aiškus nusistatymas ir Korėjos pamoka vers Kremlių gerai pagalvoti, prieš pradedant naują avantiūrą.

STALINO SĄLYGOS TITO

Pasklido gandas, kad Stalinas daro naują bandymą Tito susigrąžinti geruoju. Tarpininku esąs rumunas, A. Pauker bendradarbis, Sadoveanu. O sąlygos "paklydusiam sūnui" grįžti esą 6:

1. Viešai atšaukti klaidas, 2. Grąžinti valymų metu nušalintus komunistus į jų vietas, 3. Sovietams išduoti užsienių reikalų min. Kardelij, policijos min. Rankovičių ir partijos teoretiką Moše Pijade, 4. Pašalinti iš armijos sovietams priešingus karininkus, 5. Armijos vadovybę atiduoti "nefašistams" ir 6. Pačiam Tito atsilankyti Maskvoje.

Sako Tito atsakymo dar nedavęs. Bet tuo tarpu kominformo radio prieš jį jau aptilo. Budinga, kad tuo pat metu į Jugoslaviją atvyko "atostogų" D. Britanijos du ministeriai - kuro Noel Baker ir prekybos Bottomley, o paskum juos ir užsienių reik. min. pavaduotojas Davies.

Pittsburgho ir apylinkės naujienos

"L. Ž." SUKATUVINIS BANKETAS JAU ČIA PAT

Jau tik 3 savaitės beliko iki "Lietuvių Žinių" metinio banketo, kuris įvyks lapkričio (November) 5 dieną, Šv. Kazimiero parapijos salėje, So. Side, Pittsburgh, Pa. Visa eilė "Liet. Žinių" prietelių jau platina banketo bilietus po visą platų Pittsburghą. Nevėluok įsigyti bilietą, nes vietų skaičius banketo salėse nėra perdidelis, o norinčiųjų dalyvauti tikrai bus daug. Atsiminkite, kad šis banketas yra sukaktuvinis.

Lapkričio 5 dieną sueina lygiai 8-ni metai, kaip "Liet. Žinios" iš Clevelando, buvo perkeltos Pittsburghan.

Mielas skaitytojau, buvai nuoširdus to laikraščio rėmėjas per 8-nis metus, tad beabejo norėsi, kartu su kitais pasidžiaugti ir jo 8-nių metų sukaktuviniame bankete. Todėl nedelsdamas įsigyk banketo bilietą "Lietuvių Žinių" redakcijoje ar pas platintojus.

IŠ BANKETO RENGĖJŲ SUSIRINKIMO

Pereitą savaitę, antradienį, "Lietuvių Žinių" redakcijoje laikė posėdį banketo rengimo komitetas. Suplanuota labai puiki meninė programa. Bus smagių dainų, kupletų dėdė padainos visai naujus kupletus ir numatyta šiaip įvairių kitų pamarginimų. Pavalgius vakarienę bus proga pasišokti prie geros muzikos. Banketo vyriausia šeimininkė išrinkta "L. Ž." šėrininkė Mrs. D. Žąsinienė, kuri visuomet prirengia labai puikias vakarienes. Jai pagelbės visas būrys gerų šeimininkių.

LIETUVIAI ŠOKO CARNEGIE MUSIC HALL

Praeitą pirmadienį (spalio 16 d.) Carnegie Music Hall Community Chest vajaus atidarymo proga įvyko muzikos ir šokių festivalis, kuriame dalyvavo ir lietuviai.

Įdomią ir jaukią programą išpildė YMCOS orkestras, Duchnovitch, lenkų Falkons, čekoslovakų Socol ir kitų tautybių chorai ir tautinių šokių grupės.

Lietuvius šiame pasirodyme atstovavo Lietuvos Vyčių Pittsburgho apskrities tautinių šokių grupė, vadovaujama K. Žilinskaitės. Akordionu akomponavo Vyt. Jucevičius. Grupė gyvai ir energingai pašoko "Lenciugėlį" ir "Kalvelį". **(pd)**

PAVYZDYS AMERIKIEČIAMS

Pereitą pirmadienį, spalio 16 d., Carnegie Music Hall, įvyko labai įspūdingas Community Chest vajaus atidarymas. Programą pildė visa eilė tautinių chorų ir šokėjų grupės. Lietuvius reprezentavo Vyčių tautinių šokių šokėjai, kurie savo rolę gerai atliko ir publikos buvo šiltai priimti. Programos vedėjas, D. Tyson ta proga pažymėjo, kodėl girdi mūsų amerikiečių jaunimas negalėtų būti surinktas nuo gatvių kampų ir pamokintas kokių nors Amerikos tautinių šokių. Tikrai teisinga pastaba. Kitas kalbėtojas Dr. Moseley labai išgyrė tautines grupes už jų pastangas lainomis, muzika ir šokiais praturtinti Amerikos kultūrą. "Būtų didžiausias nuostolis kultūrai" — sakė kalbėtojas — "jei tos, tautinės grupės būtų mestos į tautų tirpinimo katilą, kaip kai kurie iš mūsų amerikečių pageidauja".

Amerikos galybė yra kaip tik jų tautų įvairume ir gražiame tarp jų sugyvenime. Daina ir muzika kalba į mus visiems suprantama kalba ir yra mūsų vienybės palaikytoja.

Iš Lietuvių Kambario Komiteto veiklos

Spalio 6 d. įvyko Pittsburgho Lietuvių Kambario Komiteto posėdis, kuriame dalyvavo ir Tautinių Kambarių vedėja Mrs. Mitchell.

Posėdyje paaiškėjo, jog SLA 74 kuopa Kambario išlaikymui buvo surengusi kortų lošimo vakarą L. P. Svetainėje. Vakaras davė pelno 153 dolerius. 82 dol. Lietuvių Kambariui savo testamente paliko ir a. a. Juozas P. Garmus, gyvenęs Clevelande. Nemažą sumą pinigų suaukojo ir lietuviškos draugijos, kai pernai tuo reikalu komitetas į jas kreipėsi. Tuo būdu komiteto ižde dabar yra 370 dol. ir 19 centų.

Komitetas savo posėdyj nutarė paskirti 100 dol. Pranui Baltakiui, kuris vos tik prieš metus atvažiavęs, jau studijuoja Pittsburgho universitete aeronautic engineering.

Lietuvių Kambarys dabar vėl atnaujintas ir labai gražiai atrodo. Spalio 22 d. universitetas rengia "Open house", kurio metu yra graži proga aplankyti tautinius kambarius. Lankymo valandos: nuo 1 iki 6 val. vak. Visi lietuviai tą sekmadienio popietį kviečiami aplankyti puošnųjį Lietuvių kambarį aukščiausiame pasaulio universitete. **Juozas Virbickas**

Korėjos fronte petys petin su kitais kovoja ir lietuviai jaunuoliai pittsburghiečiai.

Štai neseniai Korėjos fronte tapo sužeistas **Juozas A. Matukonis**, sūnus Mrs. Constance Koyak, gyv. 700 Hays St., West Homesteade.

SOUTH SIDE

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA

° Spalio 15 dieną tretininkai turėjo savo susirinkimą, kuriame dalyvavo dvasios vadas kun. M. J. Kazėnas.

° Spalio (October) 16 dieną Šv. Kazimiero kapinėse palaidota Agota Babarskienė, išsirgusi 5 metus. Velionė buvo uoli katalikė.

° Spalio 17 d. Šv. Kazimiero parapijos rektoratą (kleboniją) vizitavo dekano atstovas kun. E. M. Schwartz. Raštinę ir visus parapijos reikalus rado pilnoj tvarkoj. Raportą perdavė vyskupui.

° Paskutiniu metu tikintieji lietuviai uoliai perka Šv. Kazimiero kapinėse šeimyninius sklypus.

° Šv. Kazimiero parapijos 40 valandų atlaidai bus lapkričio (November) 27—29 dieną. Laukiama daug svečių kunigų, kad žmonės galėtų uoliau atlikti išpažintį.

° Per Kristaus Karaliaus šventę Šv. Kazimiero bažnyčioj Šv. Sakramentas bus išstatytas per visą dieną. 3 val. po pietų bus šventoji valanda, o vakare 7 val. 30 min. bus vyrų procesija su žvakėmis. Žvakes gaus kiekvienas vyras bažnyčioj.

ESPLEN

Spalio 12 d. mirė Kazys Mokūnas. Buvo pašarvotas Haserio laidotuvių koplyčioje. Spalio 16 d. velionis iš Šv. Vincento bažnyčios buvo palaidotas Švč. Marijos kapinėse. Dideliame nuliūdime paliko tėvus, du brolius ir seserį.

Ačiū radio transliacijos rėmėjams

Amerikos lietuvių katalikų kongreso metu įvykusi šventoji valanda buvo transliuojama per WMCK radio stotį, kas sudarė nemažas išlaidas. Jas padengė nuoširdūs Vyčių radio valandėlės rėmėjai. Didesnėmis aukomis prisidėjo:

Kun. J. Girdis,
Kun. V. Karaveckas,
Kun. Pr. Plantis,
Kun. M. Urbonas,
Jonas Grėbliūnas,
Jack Norris,
Adv. Stanley Simon,
Jonas Viešaitis,
Espleno Vyčiai.

Mažesnėmis aukomis transliaciją parėmė:

Motiejus Abraitis,
Kun. P. P. Činikas,
Mrs. P. Martinaitis,
Margaret Potts,
Frank Miskis,
Albina Naujelis,
Mr. & Mrs. S. Onaitis,
Anna Shevock,
Margaret Popieka,
A. J. Kasulaitis,
Betty Ann Keraitis,
Anna Kelpša,
Birutė Jucevičiūtė,
Martha Pikčūnas,
Nellie Kuntz,
Thomas Unites,
H. Macijauskas,
Eleanor Nober,
Lorraine Puzas,
Jean Walkauskas,
Mr. & Mrs. B. Petraitis,
Mr. & Mrs. W. Chinik,
Mrs. D. Žąsinas,
Mrs. A. Kukučionis,
Mrs. A. Žukauskas,
Nellie Jacunskas,
Hellen Girdis,
Ann Navickas,
Ruth Grėbliūnas,
Tillie Kaupinis,
Eleanor Aleliūnas,
Simonas Aleliūnas,
Viola Yakštis,
Ant. Naujelis,
William Kolyčius,
N. N.
N. N.

Už taip gausią paramą Vyčių radio valandėlės vedėjai nuoširdžiai dėkoja.

Ar negalėtų kas nors padėti?

Viena, varge atsidūrusi ir negalinti išemigruoti lietuvių šeima Vokietijoje, turinti 6 mažus vaikus, prašo pagalbos pas geros širdies lietuvius Amerikoj. Jei kas galėtų tai šeimai kiek rūbų, o ypač maisto siuntinėli pasiųsti, padarytų didelį artimo meilės darbą.

Pagalbos prašančiojo adresas: Žadvydas Stasys, (14a) Schwaebisch Gmuend, Bismarckkaserne Bl. 8, Germany, U. S. Zone.

Naujas "Lietuvių Dienų" numeris

° LIETUVIŲ DIENŲ nesenai pasirodęs septintasis numeris turi daug gražių iliustracijų iš Kanados lietuvių veikimo. Viršelį puošia rašytojo Vinco Krėvės — Mickevičiaus fotografija; turinyje telpa "Kaip dirba ir gyvena Vincas Krėvė", taip pat buv. ministerio Lietuvai J. JC. NOREM pasikalbėjimas Lietuvos reikalais. L. D. yra vienintelis liet. — anglų kalba gausiai iliustruotas magazinas. Leidžiamas — 9204 S. Broadway, Los Angeles, Cal. (Metinė pren. visame pasaulyje $3.00, nuo Nr. 7 iki galo metu $1.30. **SK.**

ŽINIOS IŠ LOS ANGELĖS LIETUVIŲ VEIKIMO

° AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS visai valdybai su pirm. gen. St. Raštikiu atsistatydinus išrinkta nauja valdyba iš — pirm. J. Milerio (348 So. Arizona Avenue, L. A.), sek. M. Aftukienės (2111 Wollan St., LA), V. Kazlausko ir V. Archio — vicepirm., M. Steponavičienės — ižd., V. Trumpos ir A. Deringienės — narių.

° Prof. M. BIRŽIŠKA, gen. ST. RAŠTIKIS, F. MASAITIS, J. MILERIS, VL. PAŽIŪRA, ir ed. J. VITĖNAS sudaro komiją dėl sukėlimo VLIKui fondo, panaudojant buv. ministerio Lietuvai O. J. C. Noremo dovanotą tam tikslui smuiką.

° L. ZAIKIENĖS LIET. TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ spalio 2 d. išpildė programą POMONA COUNTY FAIR (L. A. apylinkės pramonės ir žemės ūkio parodoje), kurią aplankė šimtai tūkstančių žmonių. Be to, ši grupė šoks Tarptautinėje Dienoje spalio 14 — 15 d. International Institute, kurią gali kiekvienas aplankyti ir susipažinti su įvairių tautų šokiais, muzika ir liaudies menu. Taip pat šokėjai pildys programą Exposition parke ir Santa Ana, Calif. Grupė daugiausiai pasirodė tarp svetimtaučių.

° DAIL. POVILAS PUZINAS laimėjo 4-ją vietą tarp Los Angelės menininkų. Jo trys kūriniai bus įstatyti parodoje, kuri prasidės spalio 15 d., Greek Theater, 2700 N. Vermont Ave., L. A. Iš 2000 menininkų šiai parodai parinko tik 200 dailininkų kūrinius. P. Puzinas yra "Lietuvių Dienų" magazino meninės dalies redaktorius.

° AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ klubas pakvietė gubernatorių į ruošiamas politines prakalbas. Gubernatorius pranešė, kad dėl laiko stokos jis pasiųs savo atstovą. Šis klubo susirinkimas įvyks spalio 21 d.

GELGUDAS "KARALIAUS LYRO" ROLĖJE

Jei paskutiniu laiku Prancūzijos scenoje ir filmoje gabiai prasimuša Jacob Šernas, Londono scenoje jau seniai vienu geriausiu Shakespearo interpretatoriumi yra laikomas taip pat lietuviškos kilmės Jonas Gelgudas. Liepos 18 d. įvyko "Karaliaus Lyro" pastatymas Londone, kuris atnešė jam iš vis teatro istorijoje nebuvusias katutes. Kaip Londono Daily Telegraf ir Daily Mail rašo, šis spektaklis Shakespearo Vardo teatre, Stratford — on — Avon, buvo vienas iš sekmingiausių ir labiausiai pasisekusių šio artisto karjeroje. Jis vaidinęs su tokiu nepaprastu įsijautimu ir aistra, kad susijaudinusi publika tiesiog neleido jam tęsti rolės, reikalaudama vis kartoti. Tuo tarpu lietuvio vardą pasirinkusiais nemažiau gabiais aktoriais, skurstančiais Brooklyno, Čikagos priemiesčiuose, lietuviška publika neparodo net tik jokio susidomėjimo, bet juos užmuša nelankydama jų kruvinu prakaitu paruoštų spektaklių. **alm.**

Phone, FEderal 1622

HASER Funeral Home

AMBULANCE SERVICE

Mes esame dėkingi už jūsų biznį

512 Chartiers Avenue
McKEES ROCKS, PA.

KRAUS
THE JEWELER
V. J. KRAUZLYS, Savininkas

1816 Carson Street
PITTSBURGH 3, PA.
EVerglade 4850

PARDUODAMI NAMAI

Pradinis įmokėjimas $400.00

Sylvan Ave., Hazelwood, 5 kambariai ir vonia, mūro namas, bendra siena su kaimynu. Kaina $4500.00, mėnesinis išmokėjimas $48.00 mėnesiui, įskaitant nuošimčius ir taksus. **Gold Real Estate Co. 417 Grant St. CO. 1-4703.**

Pradinis įmokėjimas $300.00

Chance Street, Halzelwood 5 kambariai ir vonia, mūro namas, bendra siena su kaimynu. Kaina $3250.00. Mėnesiniai įmokėjimai $40.00, įskaitant nuošimčius ir taksus. **Gold Real Estate Co. 417 Grant St. CO. 1-4703.**

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ IŠ

DIDŽIULĖS PITTSBURGHO RADIO STOTIES

W. P. G. H.

NUO 1 VAL. IKI 1:30 PO PIETŲ

Nustatykite savo Radio ant numerio **1080**

Programos vedėjas **Povilas Dargis**

C. K. PIKIEL

General Insurance — Notary Public

Marriage Lincenses — Auto Licenses

Business Broker

WE SPECIALIZE IN TAVERNS

121 So. 22nd St. -:- Pittsburgh 3, Pa.

S. S., PITTSBURGH, PA.

Phone EVerglade 1-2300

Atvykę į South Side—

Visuomet atsilankykite į

FLORENT RODGERS CAFE

136 South 21st Street -:- Pittsburgh 3, Pa.

Malonesnės vietos niekur nėra. Turime lengvų užkandžių ir visokių gėrimų.

Kas nors netvarkoj... muziko galvoj?

Didelis išpardavimas daugelio vertingų muzikos dalykų už pusę kainos.

1. Parduodamas liet. muzikos archyvas, susidedantis iš 5000 spausdintų dainų; 2000 giesmių; viso 200 knygų. Visos knygos aptaisytos, sudėstytos alfabetine autorių tvarka. Muzikos leidinių datos prasideda nuo 1902 m. iki 1948 m. Kas šiuo reikalu interesuotųsi jau yra padarytas ir kūrinių katalogas. Kaina $500.00. Neatsiradus pirkėjo viską iš karto nupirkti, bus išparduodama atskiromis knygomis.
2. Yra išėjęs naujas dainų rinkinys "Dainų Gijos", kuriame telpa 42 naujausi kūriniai solo, duetų, trio ir chorams. Kaina $2.50.
3. Galima gauti dar devynių rūšių lietuviškų rekordų (plokštelių), Brazilijoj choro įdainuotų: Trijų seselių, Savanorių maršas, Vakarinė daina, Pavasarėlis, Dunda griaustiniai, Nurimk sesut, Kaip rožių žiedai, Lietuvaitės valsas, Daug, daug dainelių, Laimutė (fokstrotas) ir kitos dainos, bei muzika. Vieno rekordo kaina: $1.00.
4. J. Stankūnas duoda muzikos pamokas savo rezidenzijoj ir vyksta pas mokinį į namus. Priklauso nuo susitarimo.

Visais reikalais kreipkitės: **J. Stankūnas, 323 E. 13th Ave. Homestead, Pa.**

Iron City Clock Hospital

JOHN KAMARAUSKAS
Lietuvis Laikrodininkas

—Expert Repairers—
CLOCKS—WATCHES—JEWELRY

2120 Forbes St., Pittsburgh, Pa.
Tel.: AT. 7399

A. L. WENSLOVAS

LIETUVIS GRABORIUS

LAISNIUOTAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Naujo moderniška koplyčia dykai visiems. Kreipdamiesi į mus turėsite mandagų ir sąžiningą patarnavimą

Tel. HEmlock 1-0203

2128 Carson Street — S. S., Pittsburgh, Pa.

VISI KLAUSO LIETUVIŠKŲ RADIO PROGRAMŲ TRANSLIUOJAMŲ IŠ

WMCK — 1360 KILOCYCLES, McKEESPORT, PA., STOTIES

Lietuvių Radio Žinių programa transliuojama kiekvieną sekmadienį 1:45 val. po pietų. Jai vadovauja Tėvai Pranciškonai. Kiekvienoje programoje yra religinė ar kultūrinė paskaitėlė, įvairios žinios, gerai paruošti montažai ir gražios lietuviškos dainos, dėl to visi mielai klausosi ir gėrisi.

Jeigu turite ką nors paskelbti, pasveikinti ar pareikšti užuojautą, tai savo pranešimus siuskite: Franciscan Fathers, St. Anthony's Church, Box 246, Bridgeville, Pa., telefonas: Bridgeville 41.

Lietuvos Vyčių, Knights of Lithuania, Radio Valandėlė. Pasibaigus Lietuvių Radio Žinių programai, kiekvieną sekmadienį iš tos pačios WMCK — 1360 kilocycles stoties 2:10 — 2:25 val. Pittsburgho apskrities Vyčiai transliuoja įdomią programą, susidenčią iš kalbų, žinių, lietuviškos muzikos ir dainų.

Jei norite šioje Radio Valandėlėje skelbtis kreipkitės: Knights of Lithuania, 2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.

Lietuvių Žinios

CLEVELANDO ŽINIOS

PUIKIAI PASISEKĖ BALFo VAKARAS

Pereitą sekmadienį, Šv. Jurgio parapijos salėje, BALF 38 skyrius surengė labai puikų vakarą, į kurį susirinko apie 400 clevelandiečių. Programa buvo tikrai pavyzdinga. Ponia Stempužienė solo šauniai padainavo keletą lietuviškų dainų, jai akompanavo p. Nasvytis. Mergaitės išmokytos p. Tamulionienės, dailiai pašoko keletą tautinių šokių. Programa buvo vainikuota Šv. Jurgio parapijos choro, vadovybėje gabaus muziko Pr. Ambražo, dainomis, kurios publikai labai patiko.

Viešnia iš Chicagos p. Juzė Daužvardienė (Lietuvos konsulo žmona) pasakė nuoširdžią kalbą, iškeldama BALF organizacijos svarbą mūsų tautos gyvenime.

Programai vadovavo p. Stempužis. BALF skyriui pirmininkauja nuoširdus lietuvių veikėjas A. Buknis.

"LIET. ŽINIŲ" REDAKTORIUS LANKĖSI CLEVELANDE

Pereitą sekmadienį Clevelande lankėsi "L. Ž." redaktorius S. Gabaliauskas ir Mrs. A. Gabaliauskienė. Svečiai apsilankė BALF koncerte ir Vyčių kuopos surengtuose šokiuose, Lietuvių salėje.

VYČIŲ KUOPOS ŠOKIAI

Clevelando vyčiai yra labai veiklūs. Jie nuolat ką nors surengia.

Pereitą sekmadienį, spalio 15 dieną, Lietuvių salėje, jie buvo surengę "derliaus šokius", į kuriuos susirinko gana gražus būrys jaunimo. Jeigu ne BALF vakras, tai publikos šokiuose būtų buvę dar daugiau.

KUN. DR. K. ŠIRVAITIS — KOLEGIJOS PROFESORIUS

Clevelando lietuviams gerai žinomas kun. Dr. K. Širvaitis — Šv. Jurgio parapijos vikaras, pakviestas Katalikų Kolegijos profesorium, kur dėstys socialinius mokslus. Sveikiname.

Koresp.

CURTIS LEE SMITH

R. A. TAFTAS – DARBININKŲ DRAUGAS

Balsuotojai dabar vėl turi progos į senatą išrinkti **Robert A. Taftą**, kuris visuomet stovėjo darbo žmonių interesų sargyboj. Per trisdešimt metų visuomeninio darbo R. A. Taftas daugiausia dirbo spręsdamas darbo ir darbininkų problemas. Jis ir dabar senate yra Darbo ir Viešosios Gerovės komiteto nariu. Darbo sekretorijatas buvo įsteigtas jo tėvo prezidentavimo metu. Ohio senate jis balsavo prieš vaikų darbą ir už darbininkų kompensacijos įstatymą. Federaliniame senate jis kovojo prieš unijų vadų kėslus nustatinėti unijistų politines pažiūras. Jo kūrinys yra ir Taft-Hartley įstatymas, apsaugojąs darbininkų teises prieš unijų vadus.

Pirmame termine jis balsavo: už kainų stabilizaciją; paruošė OPA įstatymą; už kompensacijos įstatymą; už karo darbininkų fondus ir kt.

Antrame termine jis balsavo: už Taft-Hartley įstatymą; už mokėjimą mažiausio užmokesčio valandai iki 60 c.; už neėmimą streikuojančių darbininkų į kariuomenę, už pakėlimą mažiausio užmokesčio valandai nuo 40 iki 75 c., ir dauk kitų. (Skelb.)

LEISKIME KOMUNIZMUI SIAUTĖTI!...

Teorija ROBERT A. TAFT

The Daily Worker yra oficialus komunistų laikraštis, tvarkomas Stalino įsakymais.

The Daily Worker yra priešingas Marshall'o planui, kuris gelbsti Europos tautas išlikti laisvomis ir stipriomis.

Senatorius Robert A. Taft taipgi priešinasi Marshall'o planui.

The Daily Worker yra priešingai teikimui kariškos pagalbos, Europos šalims, kuriuos ginkluojasi prieš komunistinę agresiją.

Senatorius Taft priešinasi taipgi ir militarinei pagelbai.

The Daily Worker priešinasi 4-rių punktų programai, pagal kurią norima teikti pagelba neturtingoms ir prispaustoms Europos tautoms.

Senatorius Taft taipgi priešinasi 4-rių punktų programai.

SUSTABDYKIME KOMUNIZMĄ NUO ĮSIBĖGĖJIMO!...

Teorija JOSEPH T. FERGUSON

"Mes turime kovoti ir sumušti komunizmą karo kovos lauke ir namų fronte" — pasakė Joseph T. Ferguson.

"Mes įrodėme Korėjoje, kad U. S. niekuomet neleis agresoriui užimti laisvą šalį.

"Mes taipgi turime įveikti komunistinę diktatūrą idėjų fronte. Tai pasiekti mes turime padėti visom laisvoms tautoms, kurios nori išlikti sveikos, pažangios ir stiprios".

"Komunizmui sekasi tik ten, kur yra skurdas ir nedatekliai".

"Mes turime visomis išgalėmis padėti sutvirtinti demokratines laisvų šalių vyriausybes".

"Tai yra kelias, kuriuo eidami atsieksime pasaulio taikos, pažangos ir saugumo".

Balsuok už JOSEPH T. **FERGUSON** **Demokratą U. S. senatoriaus vietai**

Iš žmonių.... dėl žmonių

Rekomenduoja Suvienytų Ohio Darbininkų Sąjunga

C. L. Smith į apskrities auditorius

William I. Ong, piliečių komiteto Curtis Lee Smith kandidatūrai remti pirmininkas pareiškė, jog žinomojo visuomenininko ir prekybininko Curtis Lee Smith kandidatavimu tūkstančiai žmonių yra patenkinti. Mr. Ong, American Steel ir Wire Co. vicepirmininkas yra Smith komiteto pirmininkas.

Curtis Lee Smith yra generalinis menedžeris ir kasininkas National Copper ir Smelting Co. Jis labai aktyviai įsijungęs į visuomeninį gyvenimą ir dabar vadovauja vajui Community Chest, kurio jis buvo pirmininku tris metus. Beveik visos visuomeninės, tautinės ir kt. organizacijos, o taip pat tautinės grupės ir visi trys didieji Clevelando laikraščiai remia jo kandidatūrą.

Štai keli atsiliepimai apie Curtis Lee Smith: **Alfred A. Benesh**, Clevelando auklėjimo Tarybos narys — kada Curtis Lee Smith kandidatuoja į visuomeninę vietą, jis garantuotai turi mano paramą.

Robert Jamison, teisininkas — niekad nebuvo geresnio kandidato į apskrities įstaigą.

Winifred Tryer, Clevelando Bibliotekų Tarybos narys — kai C. L. Smith kandidatuoja į šią vietą, kiekvienas gyventojas turėtų aktyviai remti.

Panašiai apie Curtis Lee Smith atsiliepia ir kiti įtakingi asmenys: **R. S. Livingstone**, Thompson Products Co. viceprezidentas; **Clayborne George**, Clevelando Civilinės Tarnybos Komisijos narys; **Alice P. Garmeth**, šalpos organizacijų veikėjas; **Anton Grdina**, bankininkas ir visuomenininkas; **A. O. Husband**, advokatas; **Stanley Klonowski**, bankininkas, **Mrs. Henry Friede**, buv. Moterų klubų pirmininkė ir kt.

VOTE • • •

FOR COUNTY AUDITOR

X CURTIS LEE SMITH

The MAN for the JOB!

CITIZENS COMMITTEE
WM. I. ONG, Chairman

• • • NOV. 7

Balsuokim už demokratą Ferguson

Ohio valstybės demokratų kandidatas į JAV senatą Joseph T. Ferguson štai ką sako apie respublikonų kandidatą Robert A. Taftą: "Taftas visuomet stovėjo didžiųjų turtuolių pusėje ir todėl visuomet balsavo prieš darbininkų reikalus. Tik todėl Ohio žmonės stovi mano pusėje, o ne Tafto, už kurį milijonus dolerių leidžia Wall Streeto turtuoliai. Tačiau Tafto rekordas senate yra pats liūdniausias ir gėdingiausias, kokio neturėjo nė vienas Ohio senatorius. Todėl tuos rekordus jis dabar nori paslėpti".

"Kaip Taftui rūpi darbo žmonės galima spręsti iš jo posakio vienam pasikalbėjime su laikraščio atstovu Santa Cruz mieste, Kalifornijoj. Ten jis pasakė, jog "jei žmonės neturi pinigų, tegu mažiau valgo; aš stoviu prieš kainų kontrolės įvedimą". Štai koks yra Taftas. Visuomet balsuodamas už turtuolių interesus jis balsavo prieš nemokamus pusryčius vaikams mokyklose ir suteikimą neturtingiems žmonėms paskolos namams statyti".

"Jau laikas, — toliau pareiškė Ferguson, — kad Ohio paprasti žmonės turėtų savo atstovą senate. Aš pasiryžęs juos atstovauti ir nemanau niekad tapti didžiųjų biznierių, turtingųjų leidėjų ir bankininkų įrankiu".

Vienoje iš paskutiniųjų savo kalbų J. T. Ferguson pareiškė, jog jo oponentas Taftas rinkimų kampanijoj švaistosi tuščiais pasižadėjimais, kurių jis niekad neišpildo.

"Mano oponentas, — pareiškė Ferguson, — priešinosi Marshallio planui. Jis priešinasi taip pat ir Europos apginklavimui, tuo būdu priešinosi atstatyti sugriautą ir badaujančią Europą ir nori vėl ją matyti naujų diktatorių rankose. Šitaip elgdamasis jis eina tuo pačiu keliu, kokiu eina Maskvos radijas ir komunistinis "Daily Worker". Aš noriu, kad laisvos Europos tautos ir toliau laisvai gyvuotų ir mūsų padedamos kurtų naują gyvenimą. Mano kelias eina kartu su prez. Trumano keliu. Ir tai yra kelias į pastovią taiką". (Skelb.)

NAMŲ APŠILDYMAS

DABAR yra patogiausias laikas apsirūpinti namų apšildymu. Mes parduodame ir įrengiame automatiškus moderniškus Gaso Furnasus, įdedame automatiškus Barber Burnerius į angliais kūrenamus furnesus ir įvedame automatiškus gazu vandenio šildymui tankus.

TRI-VET APPLIANCE SERVICE
Gas and Electrical Appliances
Frank M. Orpse-Urbšaitis, Ved.
6921 Wade Park Avenue
Tel. UT. 1-2750

Nakčia ir sekmadieniais PO. 9548

MULIOLIS
INSURANCE
and
REAL ESTATE

6606 Superior Avenue
CLEVELAND, OHIO

Skaitykime "Liet. Žinias"

7123 Wade Park -:- Cleveland 3, Ohio -:- HE 1-8250
"FOR FINER FLOORS"
F R A N K B I C K O F F & C O.

Didelis pasirinkimas visokių linoleumų, kitokių grindims patiesalų, geriausių ir prastesnių, o taip pat ir guminių; Du Pont įvairių rūšių dažų. Ateikite ir pasirinkite, arba skambinkite telefonu. Pageidaujantiems atsiųsime pavyzdžius. Nuoširdus patarnavimas.

P. J. KERŠIS
609 Society for Savings Bldg., Ofiso Tel. MAain 1773

Norėdami pigiai pirkti namus bent kurioje miesto dalyje ar pašaliniuose miesteliuose kreipkitės pas mane, gausit už pigiausią kainą. Taipgi įvairios apdraudos (insurance) reikaluose gausit geriausį patarnavimą.

Sutaisau paskolas dėl pirmo mortgečio.
Patarnavimas ir išpildymas garantuojama.

Kada gaisras sugadina ar apdegina tamstų namą ar forniečius, dėl pilno jų apkainavimo kreipkitės telefonu ar asmeniškai.

DELLA E. JAKUBS
LITHUANIAN FUNERAL HOME
(Jakubauskienė—Laisniuota Laidotuvių Direktorė)

Visiems lietuviams norintiems mūsų kambarius leidžiame naudoti dykai

Lietuviai kreipdamiesi reikale prie manęs apturėsite teisingą patarnavimą. Simpatiškas, mandagus, greitas ir geresnis už kitų patarnavimas. Vežimai ligonių pervežimui į ir iš ligonbučių. Kainos sąžiningiausios; žemiausia kaina už palaidojimą, sulig jūsų pasirinkimo. Telefonuokit:

ENdicott 1763

6621 Edna Avenue **Cleveland, Ohio**

VISUOMET APSIMOKA
ŠAUKTI NUMERĮ

Štai yra būdas, kaip gauti geresnį ir greitesni patarnavimą telefonuojant užmiestin. Duok operatorei: 1. miesto vardą ir 2. numerį šaukiamojo. Šaukimai bus dvigubai paskubinti, jei nurodysi šaukiamojo telefono numerį.

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

Dėl geresnio ir greitesnio patarnavimo laikyk asmeninį telefonų numerių sąrašą.

Kaip Taft-Hartley įstatymas jus saugo

PIRMA —

"Perdaug padirbi, todėl man nepatinki. Už tai esi pašalinamas iš unijos ir tuo pačiu nustoji savo darbo".

PASKUI —

"Turiu darbą užtikrintą tol, kol tinkamai dirbsiu ir mokėsiu unijos mokesčius. Tarto-Hartleyo įstatymas apsaugo mane nuo diskriminacijos lygiai iš unijinių, lygiai iš bendrovinių bosų pusės".

° Atiduokit balsą už senatorių Taftą, vėl išrinkit jį į Jungtinių Valstybių Senatą!

X ROBERT A. TAFT
REPUBLICAN

Visuotiniai rinkimai 1950 m. lapkričio 7 d.

TEGUL ŽMONĖS MAŽIAU VALGO...

pasakė ROBERT ALPHONSO TAFT

Santa Cruz, mieste Kalifornijoje, rugsėjo 12 d. 1949 m., kada laikraščio reporteris užklausė senatorių, kaip darbo žmonės įstengs apmokėti sąskaitas maisto, kurio kainos pastoviai kyla.

Senatoriaus Taft buvo toks atsakymas: "Tegul žmonės mažiau valgo... Aš esu priešingas grįžimui prie kainų kontrolės".

Taft'o pareiškimas "Tegul žmonės mažiau valgo" sutampa su jo balsavimo aktais Senate. Taftas visuomet buvo šalininkas žemų darbininkų algų ir aukštų prekių kainų.

DAUGIAU MAISTO... ŽEMESNĖMIS KAINOMIS...

pasakė JOSEPH T. FERGUSON

"Amerikos žmonės yra reikalingi daugiau ir geresnio maisto... ir žemesnėmis kainomis, pasakė Joseph T. Ferguson, demokratų partijos kandidatas, U. S. Senatoriaus vietai".

Didžiausia mūsų šių dienų problema yra perdidelis kaikurių žmonių pasipelnimas. Kainos taip smarkiai kyla, kad darbo žmonės neužilgo negalės būtiniausių gyvenimo reikmenų benusipirkti. Ohio ūkininkai nieko nelaimi dėl staigiai kylančių kainų. Tik tarpininkas... mėsos paruošimo ir paskirstymo kompanijos ir stabieji krautuvininkai turtėja.

"Aš esu už kainų kontrolę! Amerikos žmonės yra reikalingi daugiau ir geresnio maisto... ir žemesnėmis kainomis".

Balsuok už JOSEPH T. **FERGUSON** **Demokratą U. S. Senatoriaus vietai**

Iš žmonių .... dėl žmonių

Rekomenduoja Suvienytų Ohio Darbininkų Sąjunga